

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 1 -

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΤΡΙΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ Ι.Σ. κατά ΕΛΛΑΔΑΣ

(Προσφυγή υπ' αριθ. 19165/20)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

23 Μαΐου 2023

Η παρούσα απόφαση θα καταστεί τελεσίδικη υπό τις συνθήκες που προβλέπονται στο άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης. Μπορεί να υποβληθεί σε συντακτική αναθεώρηση.

MARIA KAPAGEΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 2 -

Στην υπόθεση Ι.Σ. κατά Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (τρίτο τμήμα), συνεδριάζον ως Τμήμα αποτελούμενο από:

Pere Pastor Vilanova, *Πρόεδρος,*

Γεώργιος Α. Σεργίδης,

Darian Pavli,

Peeter Roosma,

Ιωάννης Κτιστάκης,

Andreas Zünd,

Oddny Mjöll Arnardóttir, *δικαστές,*

και Olga Chernishova, *Αναπληρώτρια Γραμματέα Τμήματος,*

Έχοντας υπόψη:

την προσφυγή (αριθ. 19165/20) κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση») από Έλληνα υπήκοο, τον κ. Ι.Σ. («ο προσφεύγων»), στις 14 Απριλίου 2020,

την απόφαση να κοινοποιηθεί στην Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») η καταγγελία βάσει του άρθρου 8 της Σύμβασης,

την απόφαση να δοθεί προτεραιότητα στην προσφυγή (άρθρο 41 του Κανονισμού του Δικαστηρίου),

την απόφαση να μην αποκαλυφθεί το όνομα του προσφεύγοντος,

τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η εναγόμενη κυβέρνηση και τις απαντητικές παρατηρήσεις που υπέβαλε ο προσφεύγων,

τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η Γ.Σ., πρώην σύζυγος του προσφεύγοντος και μητέρα των παιδιών, η οποία έλαβε άδεια παρεμβάσεως από τον Πρόεδρο του Τμήματος σύμφωνα με το άρθρο 36 § 2 της Σύμβασης και το άρθρο 44 § 3 του Κανονισμού του Δικαστηρίου,

MARIA ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 3 -

Αφού συζήτησε κεκλεισμένων των θυρών στις 2 Μαΐου 2023,

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, η οποία εκδόθηκε κατά την ημερομηνία αυτή:

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η προσφυγή αφορά την απώλεια της επικοινωνίας του προσφεύγοντος με τα παιδιά του, παρά τις εθνικές αποφάσεις που του αναγνωρίζουν το δικαίωμα επικοινωνίας, και τη φερόμενη παράλειψη των αρχών να διενεργήσουν ψυχολογική έκθεση και έκθεση κοινωνικής πρόνοιας. Ο προσφεύγων υπέβαλε πολλαπλές καταγγελίες σε διάφορες εγχώριες αρχές χωρίς αποτέλεσμα. Κατήγγειλε παραβίαση του δικαιώματός του στην οικογενειακή ζωή σύμφωνα με το άρθρο 8 της Σύμβασης.

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

2. Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1976 και ζει στην Αθήνα. Εκπροσωπήθηκε από τον κ. Α. Αναγνωστάκη, δικηγόρο που ασκεί το επάγγελμα στην Αθήνα.

3. Η Κυβέρνηση εκπροσωπήθηκε από την αντιπρόσωπό της, την κ. Ο. Πατσοπούλου, Νομική Σύμβουλο στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.

4. Τα στοιχεία της υπόθεσης μπορούν να συνοψιστούν ως εξής.

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

5. Ο προσφεύγων συνήψε γάμο με τη Γ.Σ. τον Ιούνιο του 2007. Τον Δεκέμβριο του 2007 γεννήθηκε η πρώτη τους κόρη, η Α., και τον Ιούνιο του 2011 γεννήθηκε η δεύτερη κόρη τους, η Κ.

6. Η σχέση μεταξύ του προσφεύγοντος και της Γ.Σ. έληξε τον Ιανουάριο του 2012, όταν μετακόμισαν σε χωριστά σπίτια. Ο γάμος τους λύθηκε με την υπ' αριθμ. 4599/2013

MARIA ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 4 -

απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών της 27ης Αυγούστου 2013, το οποίο έκρινε ότι ο γάμος είχε λυθεί για λόγους που αφορούσαν τον προσφεύγοντα. Αυτό επικυρώθηκε με την απόφαση αριθ. 3938/2015 της 31ης Αυγούστου 2015 του Εφετείου Αθηνών. Ο προσφεύγων κρίθηκε επίσης ένοχος για ενδοοικογενειακή βία κατά της Γ.Σ. σχετικά με περιστατικό που έλαβε χώρα στις 29 Δεκεμβρίου 2011 (απόφαση αριθ. 563/2022 του Αρείου Πάγου).

II. ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

7. Με την υπ' αριθ. 8168/2012 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ο προσφεύγων απέκτησε την προσωρινή επιμέλεια των παιδιών, τα οποία διέμεναν μαζί του στην οικογενειακή τους εστία. Στη μητέρα χορηγήθηκε δικαίωμα επικοινωνίας, καθώς εκείνη την περίοδο αντιμετώπιζε προβλήματα υγείας που δεν της επέτρεπαν να έχει την επιμέλεια των παιδιών της.

8. Μετά τη θεραπεία της, η Γ.Σ. κατέθεσε αίτηση ασφαλιστικών μέτρων στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών, ζητώντας να τροποποιηθεί η απόφαση αριθ. 8168/2012 και να της ανατεθεί η επιμέλεια των παιδιών. Με την απόφαση αριθ. 14327/2013 της 3ης Δεκεμβρίου 2013, το δικαστήριο της ανέθεσε προσωρινά την επιμέλεια. Έτσι, τα παιδιά ζουν με τη μητέρα τους από τις 11 Δεκεμβρίου 2013.

9. Με την υπ' αριθ. 363/2017 απόφαση της 19ης Απριλίου 2017, το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών ανέθεσε τη μόνιμη επιμέλεια των τέκνων στη Γ.Σ. Η απόφαση αυτή επικυρώθηκε με την υπ' αριθ. 257/2019 απόφαση της 14ης Ιανουαρίου 2019 του Μονομελούς Εφετείου Αθηνών, το οποίο έκρινε ότι η ανάθεση της επιμέλειας στον πατέρα θα ήταν προβληματική. Αφενός, τα παιδιά είχαν προσαρμοστεί καλά στη συγκατοίκηση με τη μητέρα τους και, αφετέρου, αρνούνταν να συναντηθούν με τον πατέρα τους κατά τις ώρες επικοινωνίας. Παρά τα προφανή αισθήματα αγάπης και ενδιαφέροντος του προσφεύγοντος προς τις κόρες του, η αλλαγή του περιβάλλοντος

ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 5 -

διαβίωσής τους δεν θα ήταν προς το συμφέρον τους, λαμβανομένων επίσης υπόψη των προαναφερθέντων παραγόντων. Ο προσφεύγων άσκησε αναίρεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Αρείου Πάγου, η οποία απορρίφθηκε στις 2 Απριλίου 2021 με την υπ' αριθ. 426/2021 απόφαση (μετά την κατάθεση της παρούσας προσφυγής στο Δικαστήριο).

III. ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΕΥΓΟΝΤΟΣ

10. Στις 20 Δεκεμβρίου 2013 ο προσφεύγων κατέθεσε αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ζητώντας να του αναγνωριστεί το δικαίωμα επικοινωνίας με τα παιδιά του. Στις 25 Απριλίου 2014 το δικαστήριο εξέδωσε την υπ' αριθμ. 4849/2014 απόφαση, στην οποία ανέφερε ότι, παρά ένα περιστατικό τον Σεπτέμβριο του 2013, κατά το οποίο ήταν πιθανό ο αιτών να είχε προκαλέσει σωματική βλάβη στη μεγαλύτερη κόρη του, με αποτέλεσμα να της προκαλέσει μώλωπες, εξακολουθούσε να αγαπά τα παιδιά του και, ως εκ τούτου, θα έπρεπε να έχει τακτική επικοινωνία μαζί τους. Έτσι, χορήγησε στον προσφεύγοντα δικαίωμα επικοινωνίας δύο έως τρεις ημέρες την εβδομάδα, επιπλέον ορισμένων ημερών κατά τη διάρκεια των διακοπών των Χριστουγέννων, του Πάσχα και του καλοκαιριού, χωρίς ωστόσο να επιτρέπει στα παιδιά να διανυκτερεύουν στο σπίτι του πατέρα τους.

11. Στη συνέχεια, ο προσφεύγων κατέθεσε νέα αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ζητώντας την τροποποίηση της προαναφερθείσας απόφασης. Στις 30 Δεκεμβρίου 2015 το δικαστήριο εξέδωσε την υπ' αριθμ. 10569/2015 απόφαση, με την οποία έκρινε ότι ο αιτών θα είχε επικοινωνία με τα παιδιά του, ηλικίας τότε οκτώ και τεσσεράμισι ετών, σύμφωνα με το ακόλουθο πρόγραμμα: κάθε Πέμπτη από τις 5 μ.μ. έως τις 8 μ.μ., κάθε πρώτο Σαββατοκύριακο του μήνα (συμπεριλαμβανομένης μιας νύχτας στον τόπο κατοικίας του αιτούντος), τη δεύτερη και την τέταρτη Κυριακή κάθε μήνα, καθώς και μέρος των διακοπών των

MARIA ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

MARIA KARAGEORGOU

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

Register of Certified Translators, Number 045

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 6 -

Χριστουγέννων, του Πάσχα και του καλοκαιριού. Όταν τα παιδιά θα διανυκτέρευαν στο σπίτι του πατέρα τους, η επικοινωνία θα γινόταν με την παρουσία της μητέρας ή της αδελφής του. Επιπλέον, ο προσφεύγων θα παρελάμβανε τα παιδιά από το αστυνομικό τμήμα της Κηφισιάς, προκειμένου να αποφευχθούν εντάσεις μεταξύ αυτού και της μητέρας τους.

12. Σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, η επικοινωνία του προσφεύγοντος με τα παιδιά δεν κύλησε ομαλά. Από τον Ιανουάριο του 2016, λίγο μετά την έκδοση της υπ' αριθμ. 10569/2015 απόφασης, ο προσφεύγων εμφανιζόταν στο αστυνομικό τμήμα Κηφισιάς, αλλά τα παιδιά αρνούνταν να πάνε μαζί του και η επικοινωνία διακοπτόταν. Η αστυνομία κατέγραφε τα περιστατικά στο ημερολόγιο συμβάντων της. Η κατάσταση αυτή διήρκεσε από τον Ιανουάριο του 2016 έως τον Ιούλιο του 2019.

13. Στις 29 Φεβρουαρίου 2016 ο προσφεύγων κατέθεσε αίτηση στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών, ζητώντας να οριστικοποιηθεί το πρόγραμμα επικοινωνίας του με τα παιδιά του. Με τις αποφάσεις αριθ. 420/2017 και 3551/2017 της 2ας Μαΐου 2017, το δικαστήριο διέταξε τη διεξαγωγή νέας ακρόασης μετά την ολοκλήρωση έκθεσης κοινωνικής πρόνοιας και έκθεσης παιδοψυχιάτρου για τα δύο ανήλικα τέκνα από διορισμένο από το δικαστήριο εμπειρογνώμονα.

14. Μετά την ολοκλήρωση των εκθέσεων του κοινωνικού λειτουργού και του παιδοψυχιάτρου (βλ. σημεία 18 και 21 κατωτέρω), το Μονομελές Πρωτοδικείο πραγματοποίησε νέα ακρόαση στις 12 Οκτωβρίου 2020 και στις 8 Ιανουαρίου 2021 εξέδωσε την υπ' αριθ. 152/2021 απόφασή του (μετά την κατάθεση της παρούσας προσφυγής). Το δικαστήριο σημείωσε ότι η επικοινωνία μεταξύ του προσφεύγοντος και των παιδιών δεν είχε πραγματοποιηθεί σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 10569/2015 λόγω των εχθροπραξιών μεταξύ των γονέων. Η Γ.Σ. καλούσε συνεχώς τα παιδιά κατά τις ώρες επικοινωνίας στα κινητά τηλέφωνα που τους είχε δώσει και ο προσφεύγων προσπαθούσε να εμποδίσει την επικοινωνία αυτή. Το δικαστήριο σημείωσε ότι τα παιδιά δεν

MARIA KAPAGEORGIOY

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGIOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 7 -

αποδέχονταν την επικοινωνία με τον πατέρα τους, αν και έκρινε ότι η συμπεριφορά των παιδιών αναμφίβολα επηρεαζόταν από τη συμπεριφορά και των δύο γονέων. Το δικαστήριο έκρινε ότι, προς όφελος των παιδιών, η επικοινωνία του προσφεύγοντος θα πρέπει να αποκατασταθεί σταδιακά και ότι και οι δύο γονείς θα πρέπει να εργαστούν προς την κατεύθυνση αυτή. Για το πρώτο τρίμηνο μετά την απόφαση, τα παιδιά δεν θα έπρεπε να διανυκτερεύουν στο σπίτι του προσφεύγοντος και για την περίοδο μετά από αυτό, το πρόγραμμα θα ήταν το εξής: κάθε πρώτο και τρίτο Σαββατοκύριακο του μήνα από την Παρασκευή το απόγευμα έως την Κυριακή το απόγευμα, μια εβδομάδα κατά τη διάρκεια των διακοπών των Χριστουγέννων και του Πάσχα και τριάντα ημέρες κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών. Η παραλαβή και η επιστροφή των παιδιών θα γινόταν στο σπίτι της μητέρας στο νησί της Τήνου. Επιπλέον, η τηλεφωνική επικοινωνία θα μπορούσε να πραγματοποιείται κάθε απόγευμα. Εάν η Γ.Σ. παρεμπόδιζε την επικοινωνία του προσφεύγοντος με τα παιδιά του, για κάθε περίπτωση θα αντιμετώπιζε πρόστιμο 250 ευρώ (EUR) και φυλάκιση ενός μήνα. Σύμφωνα με τον προσφεύγοντα, η απόφαση αυτή δεν εκτελέστηκε. Τόσο ο προσφεύγων όσο και η Γ.Σ. άσκησαν έφεση κατά της απόφασης αυτής- δεν φαίνεται να έχει εκδοθεί ακόμη απόφαση επί των εφέσεών τους.

IV. ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΟ

A. Διαδικαστικά θέματα

15. Μετά τις αποφάσεις αριθ. 420/2017 και 3551/2017 της 2ας Μαΐου 2017, με τις οποίες διατάχθηκε έκθεση κοινωνικής πρόνοιας και έκθεση παιδοψυχιάτρου, η Γ.Σ. κατέθεσε στις 11 Δεκεμβρίου 2017 δύο αιτήσεις ενώπιον των δικαστηρίων, ζητώντας την ανάκληση των προαναφερόμενων αποφάσεων, καθώς το υπάρχον υλικό ήταν, κατά την άποψή της, επαρκές. Επιπλέον, ισχυρίστηκε ότι η μεγαλύτερη κόρη της θα μπορούσε να τραυματιστεί περαιτέρω από τη διενέργεια των εκθέσεων. Στις 6 Φεβρουαρίου 2018 ο

MARIA KAPAGEORGOU

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KAPAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 8 -

προσφεύγων κατέθεσε αίτηση με την οποία ζητούσε να διαταχθεί η Γ.Σ. να συνεργαστεί για τη διεξαγωγή των εκθέσεων, καθώς και να δοθεί περαιτέρω χρόνος για την ολοκλήρωσή τους. Οι σχετικές αιτήσεις απορρίφθηκαν με την υπ' αριθ. 7647/2018 απόφαση της 16ης Ιουλίου 2018 του Μονομελούς Πρωτοδικείου. Στις 2 Απριλίου 2018 ο προσφεύγων διαμαρτυρήθηκε στο Τριμελές Συμβούλιο Διοίκησης του Πρωτοδικείου Αθηνών για την έλλειψη συνεργασίας της Γ.Σ. και τις προσπάθειες ακύρωσης των διαταχθεισών εκθέσεων.

16. Στις 6 Δεκεμβρίου 2018 η Γ.Σ. ζήτησε την αντικατάσταση του εμπειρογνώμονα που διορίστηκε με τις αποφάσεις αριθ. 420/2017 και 3551/2017. Η αίτησή της απορρίφθηκε με τις αποφάσεις αριθ. 2755/2019 και 2757/2019 της 9ης Μαΐου 2019. Στις 19 Μαρτίου 2019 ο προσφεύγων ζήτησε να συμπληρωθεί η διενεργηθείσα έκθεση με νέα και να δοθεί επιπλέον χρόνος για τη συμπλήρωσή της. Το αίτημά του απορρίφθηκε με την υπ' αριθμ. 2757/2019 απόφαση της 9ης Μαΐου 2019 του Μονομελούς Πρωτοδικείου.

B. Έκθεση κοινωνικής πρόνοιας

17. Η έκθεση κοινωνικής πρόνοιας που διατάχθηκε με την υπ' αριθμ. 420/2017 απόφαση της 2ας Μαΐου 2017 του Μονομελούς Πρωτοδικείου δεν διενεργήθηκε αρχικά για λόγους που αφορούσαν τη Γ.Σ. Συγκεκριμένα, με διάφορες προφάσεις, αρνήθηκε να συνεργαστεί για τη διενέργεια της έκθεσης και στη συνέχεια απέστειλε εξώδικο έγγραφο με το οποίο ισχυριζόταν ότι είχε ζητήσει από τα δικαστήρια την ανάκληση της σχετικής εντολής για τη σύνταξή της και ότι επομένως θα έπρεπε να περιμένουν. Από το έγγραφο αυτό προέκυπτε ότι η Γ.Σ. είχε μετακομίσει από το δήμο Κηφισιάς στο δήμο Ωρωπού και ότι επομένως οι κοινωνικές υπηρεσίες του δήμου Κηφισιάς δεν είχαν πλέον τοπική αρμοδιότητα. Ενημέρωσαν το Πρωτοδικείο Αθηνών και την εισαγγελία, η οποία μετέφερε τον φάκελο στις κοινωνικές υπηρεσίες του δήμου Ωρωπού.

18. Στις 21 Νοεμβρίου 2019 ένας κοινωνικός λειτουργός του δήμου Ωρωπού υπέβαλε την έκθεση κοινωνικής πρόνοιας με αριθμό 96. Η Γ.Σ. είχε επιμείνει να

MARIA KAPAGEORGOU

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 9 -

επισκεφθεί η κοινωνική λειτουργός το σπίτι των γονέων της, παρόλο που στο μεταξύ είχε μετακομίσει στην Τήνο, καθώς επισκεπτόταν τακτικά το σπίτι αυτό με τα παιδιά της. Η επίσκεψη πραγματοποιήθηκε παρουσία της μητέρας της Γ.Σ., των δύο παιδιών και ενός ζευγαριού φίλων της οικογένειας που την επισκέπτονταν. Η Γ.Σ. διηγήθηκε την ιστορία της γνωριμίας της με τον προσφεύγοντα και τις συνθήκες του διαζυγίου τους. Η κοινωνική λειτουργός ολοκλήρωσε την έκθεσή της αναφέροντας ότι γνώριζε τις εχθροπραξίες μεταξύ της Γ.Σ. και του προσφεύγοντος, οι οποίες επηρέαζαν και τα παιδιά τους, ότι το σπίτι των γονέων της Γ.Σ. ήταν σε άριστη κατάσταση και ότι η έκθεση θα πρέπει να συμπληρωθεί από τις αρμόδιες κοινωνικές υπηρεσίες του δήμου Τήνου.

19. Μετά την παραλαβή του σχετικού φακέλου στις 9 Δεκεμβρίου 2019, δύο ημέρες αργότερα ο εισαγγελέας Τήνου διέταξε τις κοινωνικές υπηρεσίες να διενεργήσουν έκθεση κοινωνικής πρόνοιας. Σε έκθεση με ημερομηνία 29 Μαΐου 2020, ο κοινωνικός λειτουργός περιέγραψε ότι αντιμετώπισε πολλές δυσκολίες κατά τη σύνταξή της, καθώς η μητέρα αρνήθηκε να συνεργαστεί και ότι τελικά εκείνη και η μητέρα της τον εμπόδισαν να έχει κατ' ιδίαν συζητήσεις με τα δύο παιδιά. Η επίσκεψη πραγματοποιήθηκε στο σπίτι που είχε δηλώσει η Γ.Σ., ωστόσο ο κοινωνικός λειτουργός εξακρίβωσε ότι η μητέρα και τα παιδιά ζούσαν σε άλλο σημείο του νησιού. Από τη σύντομη συζήτηση που είχε με τη μικρότερη κόρη, καθώς και με τη Γ.Σ., ο κοινωνικός λειτουργός κατέληξε στο εξής συμπέρασμα: (α) και τα δύο παιδιά είχαν επηρεαστεί από τη διαμάχη των γονέων και θα έπρεπε να παρακολουθούνται από επαγγελματίες ψυχικής υγείας, ιδίως το μεγαλύτερο παιδί, το οποίο ήταν εμφανώς αναστατωμένο κατά την επίσκεψή του- (β) η συμβίωση με τη μητέρα τους κάλυπτε τις ανάγκες των παιδιών, ωστόσο η συναισθηματική ωριμότητα της μητέρας θα έπρεπε να εξεταστεί από επαγγελματίες- (γ) η σχέση των παιδιών με τον πατέρα τους είχε πληγεί σοβαρά, οπότε οι συναντήσεις δεν θα έπρεπε πλέον να γίνονται σε αστυνομικά τμήματα και θα έπρεπε να παρακολουθούνται από επαγγελματίες- και (δ) η μετακόμιση στην Τήνο, η οποία ήταν πλέον μια καθιερωμένη κατάσταση, θα μπορούσε να είναι προς όφελος των παιδιών.

ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 10 -

Γ. Εκθέσεις του παιδοψυχιάτρου

20. Στις 12 Δεκεμβρίου 2018 η διορισμένη από το δικαστήριο εμπειρογνώμονας παιδοψυχίατρος, η κα Ε.Κ., υπέβαλε τις εκθέσεις της, αριθ. 384 και 385/2018. Με τις αποφάσεις διορισμού της, της ζητήθηκε να εκφράσει την άποψή της σχετικά με (α) ποια ήταν η γενική ψυχολογική κατάσταση των παιδιών και πώς αυτή εκτιμάται ενόψει της ηλικίας, της ωριμότητας και των προσωπικών και κοινωνικών περιστάσεων τους, (β) ποιοι ήταν οι ακριβείς λόγοι για τους οποίους τα παιδιά αρνούνταν πλήρως να επικοινωνήσουν με τον πατέρα τους και αν η άρνηση αυτή προερχόταν από τα ίδια, λόγω των προσωπικών και οικογενειακών τους εμπειριών κατά τη διάρκεια και μετά το τέλος του γάμου των γονέων τους, ή για άλλους λόγους που έπρεπε να διευκρινιστούν με ακρίβεια- και (γ) αν ο ορισμός του αστυνομικού τμήματος Κηφισιάς ως τόπου παραλαβής και επιστροφής των παιδιών ήταν προς το συμφέρον των παιδιών και ανταποκρινόταν στις πραγματικές τους επιθυμίες ή αν ένας άλλος τρόπος θα λειτουργούσε καλύτερα για την εξομάλυνση της επικοινωνίας μεταξύ του πατέρα και των παιδιών.

21. Η εμπειρογνώμονας υποστήριξε ότι συγκάλεσε συναντήσεις με τα μέρη επτά φορές μεταξύ Νοεμβρίου 2017 και Δεκεμβρίου 2018. Ούτε η Γ.Σ. ούτε οι τεχνικοί της σύμβουλοι είχαν εμφανιστεί ποτέ, ούτε είχε στείλει τα παιδιά, οπότε η εμπειρογνώμονας δεν τους είχε συναντήσει ποτέ και δεν μπορούσε να εκφράσει άποψη σχετικά με την ωριμότητά τους ή τους λόγους πίσω από την άρνησή τους να συναντήσουν τον προσφεύγοντα. Από τα έγγραφα που υπέβαλε ο προσφεύγων και τις δύο συναντήσεις μαζί του, η εμπειρογνώμονας μπόρεσε να συμπεράνει ότι ήταν φιλικός και συνεργάσιμος, ότι ανυπομονούσε να ξαναβρεί επικοινωνία με τα παιδιά του, τα οποία φρόντιζε πολύ καλά όταν είχε την επιμέλειά τους- και ότι φαινόταν να ανησυχεί ειλικρινά για τη σωματική και ψυχική τους υγεία. Από τα στοιχεία που είχε ενώπιον της, δεν μπόρεσε να διακρίνει καμία ένδειξη ότι ο προσφεύγων ήταν υπεύθυνος για την άρνηση των παιδιών να έχουν επικοινωνία μαζί του, ενώ η συμπεριφορά της μητέρας έδειχνε ότι αυτή ήταν πίσω από αυτό. Επιπλέον, η απουσία της Γ.Σ. από τη διαδικασία δημιουργήσε

MARIA KAPAGEORGIOY

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGIOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 11 -

ερωτηματικά σχετικά με το ενδιαφέρον της για την ορθή φροντίδα των παιδιών, καθώς ενήργησε κατά τρόπο που ακύρωσε την έκθεση του εμπειρογνώμονα που ζητήθηκε αντί να συνεργαστεί προς όφελος των παιδιών της. Όσον αφορά την επιλογή του αστυνομικού τμήματος ως τόπου παράδοσης και παραλαβής, ανέφερε ότι, κατά την επαγγελματική της άποψη, ήταν μια κακή επιλογή, καθώς στο μυαλό των παιδιών το αστυνομικό τμήμα ήταν το μέρος που «πήγαιναν οι κακοί άνθρωποι» και αυτό τους δημιουργούσε αισθήματα άγχους και ανασφάλειας.

22. Τέλος, η εμπειρογνώμονας κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Γ.Σ. θα πρέπει να εξεταστεί από ψυχίατρο για πιθανές ψυχικές διαταραχές και διαταραχή προσωπικότητας. Επιπλέον, θα πρέπει να διενεργηθεί η έκθεση του ψυχιάτρου για τα παιδιά, η οποία είχε διαταχθεί από τα δικαστήρια και δεν είχε γίνει ποτέ, και να αποκατασταθεί επείγοντως η επικοινωνία του προσφεύγοντος με τις κόρες του.

23. Ο τεχνικός σύμβουλος του προσφεύγοντος κατέληξε σε παρόμοια συμπεράσματα, τονίζοντας την απροθυμία της Γ.Σ. να συνεργαστεί για τις ανάγκες της έκθεσης, η οποία υποδήλωνε την έλλειψη συνεργασίας της γενικότερα και την επιθυμία του προσφεύγοντος να βρεθεί λύση και να αποκατασταθεί η σχέση του με τα παιδιά του.

24. Μετά την έκθεση κοινωνικής πρόνοιας που διενεργήθηκε από τις κοινωνικές υπηρεσίες της Τήνου, στις 27 Αυγούστου 2020 ο εισαγγελέας ζήτησε ψυχολογική και ψυχιατρική αξιολόγηση της Γ.Σ. και των δύο παιδιών. Παρά τις πολλαπλές προσπάθειες των αρμόδιων υπηρεσιών, οι εξετάσεις αυτές δεν πραγματοποιήθηκαν λόγω της επίμονης άρνησης της Γ.Σ., η οποία αρνήθηκε ακόμη και να αποκαλύψει την πραγματική της διεύθυνση. Στις 4 Νοεμβρίου 2020 ο εισαγγελέας υπενθύμισε στη Γ.Σ. ότι σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την εντολή, κινδύνευε να διωχθεί σύμφωνα με το άρθρο 169 του Ποινικού Κώδικα. Μετά την έκδοση της απόφασης αριθ. 152/2021 του Μονομελούς Πρωτοδικείου, με την οποία ρυθμίστηκε το ζήτημα του δικαιώματος επικοινωνίας του προσφεύγοντος (βλ. παράγραφο 14 ανωτέρω), ο εισαγγελέας ανακάλεσε την εντολή για ψυχιατρική αξιολόγηση της Γ.Σ. και των παιδιών.

ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 12 -

V. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΜΕΤΑ ΤΗ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ Γ.Σ. ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΤΗΝΟΥ

25. Στα μέσα Ιουλίου 2019 η Γ.Σ. και τα παιδιά μετακόμισαν στο νησί της Τήνου. Στις 2 Σεπτεμβρίου 2019 κατέθεσε αίτηση έκδοσης προσωρινής διαταγής στον πρόεδρο του Πρωτοδικείου, με την οποία ζητούσε να τροποποιηθεί η υπ' αριθ. 10569/2015 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου όσον αφορά τον τόπο παραλαβής και επιστροφής των παιδιών. Συγκεκριμένα, ζήτησε ο προσφεύγων να παραλαμβάνει τα παιδιά του από το αστυνομικό τμήμα της Τήνου. Η πρόεδρος του δικαστηρίου έκανε δεκτό το αίτημα και διατήρησε το ίδιο πρόγραμμα με αυτό που είχε οριστεί με την υπ' αριθμ. 10569/2015 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου, μέχρι να εκδοθεί απόφαση στο πλαίσιο της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων.

26. Στις 12 Φεβρουαρίου 2020 το Μονομελές Πρωτοδικείο εξέδωσε την απόφαση αριθ. 1059/2020. Το δικαστήριο έκρινε ότι η Γ.Σ. είχε την επιμέλεια των κοριτσιών και, ως εκ τούτου, είχε το δικαίωμα να επιλέξει τον τόπο διαμονής τους. Επιπλέον, είχε βρει δουλειά και το κόστος ζωής στην Τήνο ήταν χαμηλότερο, ενώ τα κορίτσια πήγαιναν σχολείο και συνέχιζαν όλες τις δραστηριότητές τους. Είχαν αποκτήσει νέους φίλους και ένα δίκτυο υποστήριξης στο νησί, το οποίο τους έδωσε επίσης μια αίσθηση αποδοχής και ηρεμίας. Ο προσφεύγων είχε την οικονομική δυνατότητα να ταξιδεύει στο νησί, οπότε το δικαίωμά του για επικοινωνία δεν παρεμποδίστηκε από τη μετακίνηση των παιδιών εκεί. Το δικαστήριο επικύρωσε την προαναφερθείσα προσωρινή διαταγή του προέδρου της 2ας Σεπτεμβρίου 2019 και όρισε το αστυνομικό τμήμα Τήνου ως τόπο παράδοσης και παραλαβής των παιδιών, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που καθορίστηκε με την απόφαση αριθ. 10569/2015 του Μονομελούς Πρωτοδικείου.

27. Επιπλέον, σύμφωνα με έγγραφο που απέστειλε το αστυνομικό τμήμα Τήνου, κατά τη διάρκεια του 2019, η Γ.Σ. εμφανίστηκε με τα παιδιά της δεκατέσσερις φορές στο αστυνομικό τμήμα, δηλαδή στις 12 Σεπτεμβρίου, 19 Σεπτεμβρίου, 22 Σεπτεμβρίου, 3

ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 13 -

Οκτωβρίου, 5 Οκτωβρίου, 10 Οκτωβρίου, 31 Οκτωβρίου, 7 Νοεμβρίου, 10 Νοεμβρίου, 14 Νοεμβρίου, 21 Νοεμβρίου, 24 Νοεμβρίου, 12 Δεκεμβρίου και 15 Δεκεμβρίου, προκειμένου ο προσφεύγων να παραλάβει τα παιδιά του. Ο προσφεύγων εμφανίστηκε μόνο μία φορά, στις 5 Οκτωβρίου 2019. Εκείνη την ημέρα, τα παιδιά αρνήθηκαν να πάνε μαζί του. Κάθε φορά, η αστυνομία κατέγραφε το σχετικό περιστατικό στο ημερολόγιο συμβάντων της, όπως απαιτεί ο νόμος, όπως είχε κάνει και η αστυνομία του αστυνομικού τμήματος Κηφισιάς όταν η Γ.Σ. ζούσε ακόμη στην Αθήνα.

28. Ο προσφεύγων υποστήριξε επίσης ότι στις 24 Ιουλίου 2020 είχε στείλει ένα κινητό τηλέφωνο στη Γ.Σ. για να το δώσει στα παιδιά τους, μαζί με ένα εξώδικο έγγραφο που την ενημέρωνε ότι θα τους τηλεφωνούσε κάθε Τετάρτη και Σάββατο από τις 5 μ.μ. έως τις 6 μ.μ. Οι τηλεφωνικές κλήσεις του δεν απαντήθηκαν ποτέ.

VI. ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΕΛΑΒΑΝ ΟΙ ΑΡΧΕΣ

A. Ο εισαγγελέας

29. Με αίτηση της 20ής Ιανουαρίου 2014, ο προσφεύγων ζήτησε τη συνδρομή του εισαγγελέα, υποστηρίζοντας ότι η Γ.Σ. είχε υποβάλει επείγουσα αίτηση για την επιμέλεια των παιδιών και ζητούσε διατροφή, ισχυριζόμενη ψευδώς ότι είχε κακοποιήσει τα παιδιά του. Κατόπιν αυτού, δημιουργήθηκε ο φάκελος υπ' αριθ. 640/2013.

30. Στις 6 Μαρτίου 2014 ο εισαγγελέας κάλεσε και τους δύο γονείς ενώπιον του για να επιλύσουν τις διαφορές τους, όπου εξέφρασαν τις απόψεις και τις ανησυχίες τους σχετικά με την ασφάλεια των παιδιών τους. Ο εκπρόσωπος της μητέρας ανέφερε ότι η μεγαλύτερη κόρη τους αρνήθηκε να έχει επικοινωνία με τον πατέρα της. Ο προσφεύγων ανέφερε ότι από τότε που η μητέρα απέκτησε την επιμέλεια των παιδιών, αυτά είχαν αποξενωθεί από αυτόν. Ο εισαγγελέας προέβη σε αυστηρές συστάσεις προς τη μητέρα να μην παρεμποδίζει την επικοινωνία του προσφεύγοντος με τα παιδιά τους στο πλαίσιο της σχετικής δικαστικής απόφασης. Η Γ.Σ. φάνηκε να συμφωνεί και ανέφερε ότι η

MARIA KAPAGEORGIOU

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGIOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 14 -

μεγαλύτερη κόρη τους Α. είχε λάβει συμβουλές από τη σύμβουλο στο νηπιαγωγείο στο οποίο φοιτούσε.

31. Την 1η Φεβρουαρίου 2016 η Γ.Σ. προσήλθε στο γραφείο του εισαγγελέα, όπου έλαβε συμβουλές σχετικά με τον τρόπο επικοινωνίας με τον πατέρα και σχετικά με το αν ένα τρίτο πρόσωπο κατά την επικοινωνία του με τα παιδιά τους θα μπορούσε να είναι κοινωνικός λειτουργός.

32. Στις 2 Μαρτίου 2016 ο προσφεύγων υπέβαλε νέα αίτηση στην εισαγγελία, στην οποία ανέφερε ότι η επικοινωνία του με τα παιδιά του γινόταν μέχρι τότε κανονικά βάσει της απόφασης αριθ. 10569/2015 του Μονομελούς Πρωτοδικείου, αλλά ότι στο ημερολόγιο συμβάντων η αστυνομία ανέφερε ότι τα παιδιά αρνούνταν να έχουν επικοινωνία μαζί του. Επιπλέον ζήτησε συμβουλές καθώς στις 18 Φεβρουαρίου 2016 δεν είχε μπορέσει να παραλάβει τις κόρες του και η μητέρα τους είχε αρνηθεί να τις αφήσει με τη μητέρα και την αδελφή του.

33. Στις 7 Μαρτίου 2016 ο εισαγγελέας διέταξε να παράσχει η κοινωνική υπηρεσία του δήμου Κηφισιάς συμβουλευτική στη Γ.Σ. Στις 21 Μαρτίου 2016, ωστόσο, η Γ.Σ. υπέβαλε στον εισαγγελέα έγγραφα που αποδείκνυαν ότι είχε ήδη λάβει συμβουλευτική ιδιωτικά, οπότε η εντολή της 7ης Μαρτίου 2016 ανακλήθηκε. Στις 28 Μαρτίου 2016 ο εισαγγελέας διέταξε να λάβει ο προσφεύγων συμβουλευτική από την ΓΟΝ.ΙΣ., μια οργάνωση για τη γονεϊκή ισότητα.

34. Στις 9 Σεπτεμβρίου 2016 ο προσφεύγων κατέθεσε αίτηση στην εισαγγελία, με την οποία διαμαρτυρήθηκε για την καταγραφή στο ημερολόγιο συμβάντων της άρνησης των παιδιών του να πάνε μαζί του τις ημέρες που ασκούσε το δικαίωμά του να επικοινωνεί μαζί τους και ζήτησε τον διορισμό παιδοψυχιάτρου για να εξακριβώσει τους λόγους της άρνησης αυτής. Για το τελευταίο αίτημά του, ο εισαγγελέας τον παρέπεμψε στα δικαστήρια που είναι αρμόδια να διατάξουν την εν λόγω πραγματογνωμοσύνη.

35. Στις 14 Ιουνίου 2018 ο προσφεύγων υπέβαλε νέα αίτηση στην εισαγγελία, αναφέροντας ότι η πρώην σύζυγός του παρεμπόδιζε την επικοινωνία του με τα παιδιά

MARIA KAPAGEORGOU

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 15 -

του κατά παράβαση της απόφασης αριθ. 10569/2015 του Μονομελούς Πρωτοδικείου. Ζήτησε επίσης από τις αρμόδιες κοινωνικές υπηρεσίες να διερευνήσουν τους λόγους πίσω από την άρνηση των παιδιών να συναντηθούν μαζί του.

36. Στις 9 Ιουλίου 2018 ο εισαγγελέας κάλεσε εκ νέου τη Γ.Σ. στο γραφείο του προκειμένου να της κάνει αυστηρές συστάσεις να μην παρεμποδίζει την επικοινωνία του προσφεύγοντος με τα παιδιά τους. Ωστόσο, παρευρέθηκε μόνο ο εκπρόσωπός της, στον οποίο ο εισαγγελέας έκανε τις συστάσεις και ζήτησε να ενημερωθεί η Γ.Σ.. Ο εκπρόσωπος ανέφερε ότι η άρνηση των παιδιών να έχουν επικοινωνία με τον πατέρα τους ήταν πραγματική και προέκυπτε από τη συμπεριφορά του απέναντι στη μητέρα, όπως πράξεις ενδοοικογενειακής βίας για τις οποίες ο προσφεύγων είχε καταδικαστεί, φωνές και τιμωρία των παιδιών όταν ζούσαν μαζί, καθώς και βία απέναντι στη μεγαλύτερη κόρη τους. Δήλωσε επίσης ότι η μητέρα προσπαθούσε να αποκαταστήσει τη σχέση των παιδιών με τον πατέρα τους.

37. Στις 7 Ιανουαρίου 2019 ο προσφεύγων ζήτησε αντίγραφο της έκθεσης που είχε συντάξει γι' αυτόν ο φορέας ΓΟΝ.ΙΣ. (βλ. παράγραφο 33 ανωτέρω).

38. Τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο του 2019, ο προσφεύγων διαμαρτυρήθηκε στον εισαγγελέα για τη μη ολοκλήρωση της έκθεσης κοινωνικής πρόνοιας. Έλαβε απάντηση ότι η έκθεση είχε παραγγελθεί από τα δικαστήρια, τα οποία ενημερώνονταν για την πρόοδο.

39. Στις 20 Νοεμβρίου 2019 ο προσφεύγων κατέθεσε νέα αίτηση στην εισαγγελία, ζητώντας την παρέμβαση του εισαγγελέα για την ασφάλεια των παιδιών. Δήλωσε ότι δεν γνώριζε τον τόπο διαμονής των παιδιών και δεν πίστευε ότι η διεύθυνση που είχε δοθεί στο χωριό Πύργος της Τήνου ήταν ακριβής. Ο εισαγγελέας έκρινε ότι ο τόπος κατοικίας των παιδιών, το χωριό Πύργος της Τήνου, είχε αναγραφεί σε διάφορα έγγραφα που είχε στην κατοχή του ο προσφεύγων. Ως εκ τούτου, στις 4 Δεκεμβρίου 2019 η εισαγγελία Αθηνών απέστειλε αντίγραφα του φακέλου που αφορούσε την οικογένεια του προσφεύγοντος στον εισαγγελέα Σύρου, καθώς είχε τοπική αρμοδιότητα.

MARIA KAPAGEORGIOY

MARIA KARAGEORGIOU

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

Register of Certified Translators, Number 045

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 16 -

40. Στις 23 Φεβρουαρίου 2021 ο προσφεύγων ενημέρωσε τον εισαγγελέα ανηλίκων ότι η Γ.Σ. μετακινούσε συνεχώς τα παιδιά για να αποφύγει τη σύνταξη της έκθεσης κοινωνικής πρόνοιας σχετικά με τις συνθήκες διαβίωσης των παιδιών. Το αίτημα αυτό απορρίφθηκε τρεις ημέρες αργότερα και μετά από επικοινωνία με τον δικηγόρο της Γ.Σ. λόγω έλλειψης δικαιοδοσίας, καθώς η Γ.Σ. ζούσε με τα παιδιά στην Τήνο.

41. Στις 13 Ιουλίου 2021 ο προσφεύγων ζήτησε από τον εισαγγελέα Σύρου να διατάξει το αρμόδιο αστυνομικό τμήμα να εντοπίσει τον πραγματικό τόπο διαμονής της Γ.Σ. και να της συστήσει να διευκολύνει την επικοινωνία του με τις κόρες του. Στις 28 Ιουλίου 2021 έλαβε απάντηση ότι η αστυνομία θα έκανε συστάσεις στη Γ.Σ. σχετικά με την επικοινωνία του προσφεύγοντος. Παρόμοιο αίτημα του προσφεύγοντος με ημερομηνία 27 Δεκεμβρίου 2021 απορρίφθηκε από τον εισαγγελέα με την αιτιολογία ότι δεν θα παρασχεθεί τέτοια συνδρομή, καθώς δεν είχε αναφερθεί καμία αξιόποινη πράξη.

42. Ο εισαγγελέας Σύρου, ο οποίος επέβλεπε την εκτέλεση της απόφασης αριθ. 152/2021, ενημερώθηκε από την αστυνομία ότι η μητέρα και τα παιδιά είχαν εμφανιστεί στις 26, 28 και 29 Απριλίου 2022, αλλά ο πατέρας δεν είχε εμφανιστεί. Στη συνέχεια διέταξε προκαταρκτική έρευνα σχετικά με την παράβαση της απόφασης αριθ. 152/2021.

B. Λοιπές Εθνικές Αρχές

43. Στις 19 Ιουνίου 2018 ο προσφεύγων υπέβαλε έγγραφο στο αστυνομικό τμήμα Κηφισιάς, το οποίο είχε οριστεί ως τόπος παραλαβής και παράδοσης των παιδιών, περιγράφοντας την αδυναμία του να ασκήσει το δικαίωμα επικοινωνίας και ζητώντας να του επιτραπεί να έχει επικοινωνία με τα παιδιά του τουλάχιστον στο αστυνομικό τμήμα χωρίς την παρουσία της Γ.Σ. και της μητέρας της. Ζήτησε επίσης να ληφθούν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την επιβολή του δικαιώματος επικοινωνίας του. Δεν έλαβε απάντηση.

44. Στις 6 Νοεμβρίου 2019 ο προσφεύγων υπέβαλε αίτηση στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, ζητώντας από τις αρμόδιες αρχές να λάβουν όλα τα αναγκαία

ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 17 -

μέτρα για να διασφαλίσουν την εφαρμογή των δικαιωμάτων επικοινωνίας του, όπως αυτά ρυθμίζονται από τα δικαστήρια.

45. Στις 7 Νοεμβρίου 2019 υπέβαλε παρόμοιο αίτημα στην Αστυνομική Διεύθυνση Κυκλάδων, προσθέτοντας επίσης ότι θα ήθελε να είναι παρόντες επαγγελματίες ψυχικής υγείας κατά την παραλαβή και την επιστροφή των παιδιών. Του απάντησαν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ότι θα έπρεπε να απευθύνει το αίτημά του στην εισαγγελία ή αλλιώς στις κοινωνικές υπηρεσίες του δήμου Τήνου και στο αστυνομικό τμήμα, το οποίο στη συνέχεια θα έστελνε το αίτημά του στον εισαγγελέα.

46. Στις 20 Νοεμβρίου 2019 ο προσφεύγων υπέβαλε αναφορά στον Έλληνα Συνήγορο του Πολίτη, περιγράφοντας την αποξένωσή του από τα παιδιά του και ζητώντας βοήθεια ώστε να μπορέσει να ασκήσει το δικαίωμα επικοινωνίας με τις κόρες του, ηλικίας τότε 12 και 7,5 ετών αντίστοιχα. Στις 30 Ιανουαρίου 2020, ο Έλληνας Συνήγορος του Πολίτη απάντησε ότι το κατά πόσον ο γονέας που συνοικεί με τα παιδιά συμμορφώνεται με απόφαση που παρέχει δικαίωμα επικοινωνίας με τον άλλο γονέα είναι τελικά ζήτημα που μπορεί να κριθεί από τα δικαστήρια σύμφωνα με το άρθρο 169Α του Ποινικού Κώδικα. Ακόμη και σε περιπτώσεις στις οποίες τα παιδιά αρνούνταν να δουν τον γονέα, οι δικαστές ήταν αρμόδιοι να διευκρινίσουν αν η άρνησή τους προερχόταν από τα ίδια ή αν είχε επηρεαστεί από τον συνοικούντα γονέα, καθώς ήταν γνωστό ότι τα παιδιά μπορούσαν εύκολα να επηρεαστούν από τον γονέα με τον οποίο ζουν μαζί. Όσον αφορά την καταλληλότητα του Γ.Σ. να έχει την επιμέλεια των παιδιών, ο Έλληνας Συνήγορος του Πολίτη απάντησε ότι δεν μπορούσε να παρέμβει καθώς το θέμα εκκρεμούσε ενώπιον του Αρείου Πάγου.

47. Στις 25 Νοεμβρίου 2019 ο προσφεύγων υπέβαλε παρόμοιο αίτημα στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο οποίο δήλωσε ότι δεν έλαβε καμία απάντηση. Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της Γ.Σ., το εν λόγω αίτημα διαβιβάστηκε στην εισαγγελία Σύρου και ο προσφεύγων ενημερώθηκε στις 17 Ιανουαρίου 2020.

MARIA KAPAGEΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 18 -

48. Στις 24 Δεκεμβρίου 2019 ο προσφεύγων υπέβαλε αίτημα στον δήμο Ωρωπού, αναφερόμενος σε παλαιότερα αιτήματα που είχε υποβάλει από τον Φεβρουάριο έως τον Οκτώβριο του 2019 για τη συμπλήρωση της έκθεσης κοινωνικής πρόνοιας και τη διαβίβασή της στα δικαστήρια. Δεν έλαβε ποτέ απάντηση σε κανένα από αυτά τα αιτήματα. Παρόμοιο αίτημα είχε υποβάλει και στο δήμο Κηφισιάς τον Απρίλιο του 2019, στο οποίο είχε λάβει απάντηση ότι παρά τις προσπάθειές τους δεν είχαν καταφέρει να διενεργήσουν την έκθεση κοινωνικής πρόνοιας.

49. Από τον Ιούλιο του 2021 ο προσφεύγων υπέβαλε διάφορα αιτήματα στις κοινωνικές υπηρεσίες του δήμου Τήνου και στην Αστυνομική Διεύθυνση Κυκλάδων, υποστηρίζοντας ότι εξακολουθούσε να μην γνωρίζει τον πραγματικό τόπο διαμονής των παιδιών και ζητώντας βοήθεια για την επικοινωνία του μαζί τους, χωρίς να λάβει καμία απάντηση.

ΣΧΕΤΙΚΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

50. Το σχετικό εθνικό δίκαιο μπορεί να βρεθεί στην υπόθεση *Φουρκιώτης κατά Ελλάδας* (αριθ. 74758/11, §§ 39-42, 16 Ιουνίου 2016).

51. Επιπλέον, σχετικές είναι οι ακόλουθες διατάξεις του Αστικού Κώδικα (όπως ίσχυε κατά τον χρόνο έκδοσης των εθνικών αποφάσεων και αντικαταστάθηκε στις 16 Σεπτεμβρίου 2021 από τον νόμο αριθ. 4800/2021):

Άρθρο 1518

Επιμέλεια προσώπου

«Η επιμέλεια του προσώπου του τέκνου περιλαμβάνει ιδίως την ανατροφή, την επίβλεψη, τη μόρφωση και την εκπαίδευσή του, καθώς και τον προσδιορισμό του τόπου διαμονής του...».

ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 19 -

Άρθρο 1520

Προσωπική επικοινωνία

«Ο γονέας με τον οποίο δεν διαμένει το τέκνο, διατηρεί το δικαίωμα της προσωπικής επικοινωνίας με αυτό. Οι γονείς δεν έχουν το δικαίωμα να εμποδίζουν την επικοινωνία του τέκνου με τους απώτερους ανιόντες του, εκτός αν υπάρχει σοβαρός λόγος. Στις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων, τα σχετικά με την επικοινωνία κανονίζονται ειδικότερα από το δικαστήριο.»

Άρθρο 1532

Συνέπειες της μη ορθής άσκησης της επιμέλειας

«Αν ο πατέρας ή η μητέρα παραβαίνουν τα καθήκοντα που τους επιβάλλει το λειτούργημά τους για την επιμέλεια του προσώπου του τέκνου ή τη διοίκηση της περιουσίας του ή αν ασκούν το λειτούργημα αυτό καταχρηστικά ή δεν είναι σε θέση να ανταποκριθούν σ' αυτό, το δικαστήριο μπορεί, εφόσον το ζητήσουν ο άλλος γονέας, οι πλησιέστεροι συγγενείς του τέκνου, ο εισαγγελέας ή και αυτεπαγγέλτως, να διατάξει οποιοδήποτε πρόσφορο μέτρο. Το δικαστήριο μπορεί ιδίως να αφαιρέσει από τον ένα γονέα την άσκηση της γονικής μέριμνας ολικά ή μερικά και να την αναθέσει αποκλειστικά στον άλλο ή, αν συντρέχουν και στο πρόσωπο αυτού οι προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου, να αναθέσει την πραγματική φροντίδα του τέκνου ή, ακόμη, και την επιμέλειά του ολικά ή μερικά σε τρίτον ή και να διορίσει επίτροπο. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου και επίκειται άμεσος κίνδυνος για τη σωματική ή την ψυχική υγεία του τέκνου, ο εισαγγελέας μπορεί να διατάσσει κάθε πρόσφορο μέτρο για την προστασία του, μέχρι την έκδοση της αποφάσεως του δικαστηρίου, στο οποίο πρέπει να απευθύνεται εντός τριάντα ημερών.»

ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 20 -

52. Επιπλέον, με τον νόμο αριθ. 4714/2020 της 31ης Ιουλίου 2020, το άρθρο 1519 του Αστικού Κώδικα τροποποιήθηκε ως εξής:

«Μεταβολή του τόπου διαμονής του τέκνου, που επιδρά ουσιωδώς στο δικαίωμα επικοινωνίας του γονέα με τον οποίο δεν διαμένει το τέκνο, απαιτεί προηγούμενη συμφωνία των γονέων ή προηγούμενη οριστική δικαστική απόφαση μετά από αίτημα οποιουδήποτε από τους γονείς. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει κάθε πρόσφορο μέσο.»

53. Το άρθρο 232Α του Ποινικού Κώδικα, όπως ίσχυε έως τις 30 Ιουνίου 2019, προέβλεπε την τιμωρία προσώπου που δεν συμμορφωνόταν με δικαστική απόφαση. Το νέο άρθρο 169Α του Ποινικού Κώδικα, όπως ισχύει από την 1η Ιουλίου 2019, προβλέπει τα εξής

«1. Όποιος δεν συμμορφώθηκε σε προσωρινή διαταγή ή διάταξη δικαστικής απόφασης πολιτικού δικαστηρίου ή σε εισαγγελική διάταξη, που αφορούν [...] την άσκηση της γονικής μέριμνας, την επικοινωνία με το τέκνο [...], τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή...»

Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

I. ΦΕΡΟΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 8 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

54. Ο προσφεύγων κατήγγειλε ότι η μη εκτέλεση των εθνικών αποφάσεων που του αναγνωρίζουν το δικαίωμα επικοινωνίας με τα παιδιά του συνιστά παραβίαση του δικαιώματός του για σεβασμό της οικογενειακής του ζωής που κατοχυρώνεται στο άρθρο 8 της Σύμβασης, το οποίο έχει ως εξής:

«1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του.

2. Δεν επιτρέπεται παρέμβαση δημόσιας αρχής στην άσκηση αυτού του δικαιώματος, εκτός εάν η εν λόγω παρέμβαση προβλέπεται από τον νόμο και

MARIA KARAΓEΩPΓOY

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAΓEΩPΓOY

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 21 -

αποτελεί μέτρο το οποίο, σε μια δημοκρατική κοινωνία, είναι αναγκαίο για την εθνική ασφάλεια, τη δημόσια ασφάλεια, την οικονομική ευημερία της χώρας, την προάσπιση της τάξης και την πρόληψη ποινικών παραβάσεων, την προστασία της υγείας ή της ηθικής, ή την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών τρίτων..»

A. Παραδεκτό

1. Τα επιχειρήματα της Κυβέρνησης

55. Η Κυβέρνηση υποστήριξε ότι υπήρχαν διάφορα εθνικά ένδικα μέσα τα οποία ο προσφεύγων δεν είχε χρησιμοποιήσει. Συγκεκριμένα, η απόφαση αριθ. 10569/2015 είχε προβλέψει ότι η Γ.Σ. έπρεπε να ανεχθεί την επικοινωνία του προσφεύγοντος με τα παιδιά του, αλλιώς θα φυλακίζονταν προσωρινά για ένα μήνα και θα έπρεπε να καταβάλει 300 ευρώ κάθε φορά που θα παραβίαζε τη διαταγή. Ωστόσο, ο προσφεύγων, παρά τις πολυάριθμες δικαστικές διαδικασίες που είχε κινήσει κατά της μητέρας των παιδιών του, δεν είχε ποτέ απευθυνθεί στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών για να διαμαρτυρηθεί για τη μη εκτέλεση της υπ' αριθ. 10569/2015 απόφασης και να ζητήσει τη φυλάκιση του Γ.Σ. για ένα μήνα ή, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν λιγότερο καταναγκαστικά μέτρα, να της επιβληθεί η καταβολή 300 ευρώ, σύμφωνα με το διατακτικό της εν λόγω απόφασης. Επιπλέον, υπήρχε η δυνατότητα που παρείχε το άρθρο 1532 του Αστικού Κώδικα, το οποίο προέβλεπε ότι εάν ο πατέρας ή η μητέρα παραβαίνουν τα καθήκοντα που τους επιβάλλει το λειτούργημά τους, τα δικαστήρια μπορούσαν να διατάξουν κάθε κατάλληλο μέτρο, όπως την πλήρη ή μερική αφαίρεση της γονικής μέριμνας από τον γονέα και την ανάθεσή της στον άλλο γονέα. Ωστόσο, ο προσφεύγων δεν είχε ποτέ προσφύγει στα δικαστήρια για να ζητήσει την εφαρμογή του άρθρου 1532 του Αστικού Κώδικα. Ως έσχατη λύση, θα μπορούσε να είχε κάνει χρήση των δυνατοτήτων που προσφέρει το ποινικό δίκαιο, δηλαδή μέχρι τις 30 Ιουνίου 2019 τη δυνατότητα που προσφέρει το άρθρο 232Α του Ποινικού Κώδικα και, για την περίοδο μετά, τη δυνατότητα που προσφέρει το άρθρο 169Α για την παραβίαση των αποφάσεων.

ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 22 -

56. Η Κυβέρνηση υποστήριξε επίσης ότι ο προσφεύγων δεν είχε την ιδιότητα του θύματος κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησής του στο Δικαστήριο, δηλαδή στις 14 Απριλίου 2020. Εκείνη την εποχή, η υπ' αριθμ. 10569/2015 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών είχε αντικατασταθεί από την υπ' αριθμ. 1059/2020 απόφαση του ίδιου δικαστηρίου όσον αφορά τον τόπο παραλαβής και επιστροφής των παιδιών. Επιπλέον, είχε ολοκληρωθεί η έκθεση κοινωνικής πρόνοιας και η ψυχολογική έκθεση που είχε διαταχθεί από το εν λόγω δικαστήριο. Κατά την άποψη της Κυβέρνησης, η αίτηση πρέπει συνεπώς να απορριφθεί ως ασυμβίβαστη *ratione personae* με τις διατάξεις της Σύμβασης.

57. Η Κυβέρνηση υποστήριξε περαιτέρω ότι η αίτηση είχε υποβληθεί πρόωρα. Είχε κατατεθεί στις 14 Απριλίου 2020, παρόλο που η ακρόαση για τον οριστικό καθορισμό του προγράμματος επικοινωνίας του προσφεύγοντος με τα παιδιά του είχε προγραμματιστεί για τις 12 Οκτωβρίου 2020. Επιπλέον, η εκδίκαση της έφεσης του προσφεύγοντος επί νομικών ζητημάτων σχετικά με την ανάθεση της επιμέλειας των παιδιών του στη Γ.Σ. είχε οριστεί για τις 16 Νοεμβρίου 2020. Κατόπιν των ακροάσεων αυτών, εκδόθηκαν αντίστοιχα η απόφαση αριθ. 152/2021 του Μονομελούς Πρωτοδικείου και η απόφαση αριθ. 426/2021 του Αρείου Πάγου. Οι δύο αυτές αποφάσεις είχαν επιλύσει οριστικά τα ζητήματα της επιμέλειας και των δικαιωμάτων επικοινωνίας. Επομένως, ο προσφεύγων θα έπρεπε να περιμένει την έκβαση των διαδικασιών αυτών προτού υποβάλει την αίτησή του στο Δικαστήριο, δεδομένου ότι είχε ήδη λάβει γνώση των προγραμματισμένων δικασίμων ενώπιον των δικαστηρίων.

2. Τα επιχειρήματα του προσφεύγοντος

58. Ο προσφεύγων, επικαλούμενος τη νομολογία του Δικαστηρίου, υποστήριξε ότι τα ένδικα μέσα που ανέφερε η Κυβέρνηση ήταν καταναγκαστικά μέτρα που θεωρήθηκαν, γενικά, ακατάλληλα και αναποτελεσματικά για την εκτέλεση της απόφασης που του παρείχε δικαιώματα επικοινωνίας. Επιπλέον, ήταν πολύ χρονοβόρα και, ως εκ τούτου,

MARIA KAPAGEORGIOY

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGIOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 23 -

αναποτελεσματικά σε περιπτώσεις όπως η δική του, στην οποία ο χρόνος ήταν ζωτικής σημασίας ώστε τα παιδιά να μην αποξενωθούν πλήρως από αυτόν. Η Γ.Σ. θα μπορούσε επίσης να χρησιμοποιήσει εναντίον του την κίνηση τυχόν παρόμοιων διαδικασιών ως πρόσθετο επιχείρημα για την αποξένωσή του από τα παιδιά του. Εν πάση περιπτώσει, κανένα από αυτά τα μέσα δεν θα του επέτρεπε να αποκαταστήσει την επικοινωνία με τα παιδιά του, πράγμα που είχε ζητήσει. Παρέχοντας τα σχετικά έγγραφα, ο προσφεύγων υποστήριξε επίσης ότι στο παρελθόν είχε υποβάλει μηνύσεις κατά της Γ.Σ. για παραβίαση του δικαιώματος επικοινωνίας του βάσει παλαιότερων αποφάσεων, τις οποίες όμως αργότερα απέσυρε προς όφελος των παιδιών του.

59. Όσον αφορά την υποτιθέμενη έλλειψη της ιδιότητας του θύματος, ο προσφεύγων υποστήριξε ότι η καταγγελία του αφορούσε τη συνεχή έλλειψη επικοινωνίας με τα παιδιά του, παρά τις αποφάσεις που του παρείχαν το σχετικό δικαίωμα. Η αλλαγή του τόπου παραλαβής και επιστροφής των παιδιών με μεταγενέστερη απόφαση δεν επηρέασε επομένως την καταγγελία του.

60. Τέλος, όσον αφορά την ένσταση της Κυβερνήσεως ότι η προσφυγή του ήταν πρόωγη, ο προσφεύγων επανέλαβε ότι η προσφυγή του ενώπιον του Δικαστηρίου αφορούσε τη μη εκτέλεση της υπ' αριθ. 10569/2015 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Κατά της εν λόγω απόφασης δεν υπήρχαν ένδικα μέσα- οι κύριες προσφυγές που είχε ασκήσει σχετικά με τον οριστικό καθορισμό των δικαιωμάτων επικοινωνίας και της επιμέλειάς του δεν είχαν σχέση με την καταγγελία του περί μη εκτέλεσης.

3. Η αξιολόγηση του Δικαστηρίου

61. Οι γενικές αρχές σχετικά με την απαίτηση εξάντλησης των εσωτερικών ένδικων μέσων έχουν συνοψιστεί στην υπόθεση *Vučković κ.ά. κατά Σερβίας* (προκαταρκτική ένσταση) [GC], αριθ. 17153/11 και 29 άλλες, §§ 69-77, 25 Μαρτίου 2014, και *Akdivar*

MARIA ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 24 -

κ.ά. κατά Τουρκίας, 16 Σεπτεμβρίου 1996, §§ 65-69, Συλλογή Δικαστηρίων και Αποφάσεων 1996-IV.

62. Επιστρέφοντας στις περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης, το Δικαστήριο σημειώνει ότι έχει ήδη κρίνει ότι τα ένδικα μέσα που προβλέπονται στο άρθρο 950 § 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και στο άρθρο 1532 του Αστικού Κώδικα είναι αναποτελεσματικά σε καταστάσεις παρόμοιες με αυτές του προσφεύγοντος (βλ. *Φουρκιώτης κατά Ελλάδας*, αριθ. 74758/11, § 68, 16 Ιουνίου 2016). Ι Εν προκειμένω, το Δικαστήριο επαναλαμβάνει ότι στις περιπτώσεις που αφορούν τη φροντίδα των παιδιών, η αποτελεσματικότητα ενός μέτρου κρίνεται από την ταχύτητα εφαρμογής του. Οι διαδικασίες που αφορούν την ανάθεση της γονικής μέριμνας ή του δικαιώματος επικοινωνίας του γονέα που δεν συνοικεί, συμπεριλαμβανομένης της εκτέλεσης οριστικής απόφασης, απαιτούν επείγοντα χειρισμό, καθώς η πάροδος του χρόνου μπορεί να έχει ανεπανόρθωτες συνέπειες για τις σχέσεις μεταξύ του παιδιού και του γονέα με τον οποίο το παιδί δεν ζει (ό.π.). Κατά την άποψη του Δικαστηρίου, οι ίδιες εκτιμήσεις ισχύουν και για το πρώην άρθρο 232Α, νυν 169Α του Ποινικού Κώδικα. Σε κάθε περίπτωση, ακόμη και αν υποθέσουμε ότι οι καταγγελίες είχαν ευδοκιμήσει υπέρ του προσφεύγοντος, θα είχαν ως αποτέλεσμα την επιβολή προστίμου στη μητέρα ή ακόμη, στη χειρότερη περίπτωση, τη φυλάκισή της. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι σε υποθέσεις που αφορούν την επιμέλεια ή το δικαίωμα επικοινωνίας, η χρήση μέτρων που συνεπάγονται τη στέρηση της ελευθερίας ενός εκ των γονέων πρέπει να θεωρείται εξαιρετικό μέτρο και μπορεί να εφαρμοστεί μόνο όταν έχουν χρησιμοποιηθεί ή διερευνηθεί τα άλλα μέσα (ό.π., § 69).

63. Όσον αφορά το ένδικο μέσο που προβλέπεται στο άρθρο 1532 του Αστικού Κώδικα, το Δικαστήριο σημειώνει ότι αναφέρεται στην καταχρηστική άσκηση της επιμέλειας από τον ένα γονέα και προβλέπει τη δυνατότητα λήψης κάθε κατάλληλου μέτρου, όπως η ανάθεση της επιμέλειας στον άλλο γονέα. Σημειώνει περαιτέρω ότι η Κυβέρνηση δεν παρέθεσε παραδείγματα επιτυχίας ενός τέτοιου μέτρου λόγω του όταν ο

MARIA KAPAGEORGIOY

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGIOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 25 -

γονέας που συνοικεί παρεμποδίζει την επικοινωνία με τον άλλο γονέα. Επιπλέον, η διαδικασία σχετικά με την επιμέλεια δεν είχε ακόμη λήξει, καθώς η υπόθεση εκκρεμούσε ενώπιον του Αρείου Πάγου, ενώπιον του οποίου ο προσφεύγων προέβαλε όλα τα επιχειρήματα σχετικά με την αδυναμία του να ασκήσει το δικαίωμα επικοινωνίας με τα παιδιά του. Συνεπώς, το Δικαστήριο θεωρεί ότι το ένδικο μέσο που προβλέπεται από το άρθρο 1532 του Αστικού Κώδικα δεν θα του παρείχε καμία αποκατάσταση.

64. Επιπλέον, το Δικαστήριο σημειώνει ότι ο προσφεύγων κατήγγειλε ενώπιον του μια συνεχή κατάσταση και όχι μια συγκεκριμένη απόφαση των εθνικών αρχών. Δεδομένου ότι, υπό αυτές τις συνθήκες, το μόνο αποτελεσματικό ένδικο μέσο θα ήταν εκείνο που θα μπορούσε να αντιμετωπίσει μια συνεχή κατάσταση, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι τα ένδικα μέσα που αναφέρει η Κυβέρνηση δεν είναι κατάλληλα για τέτοιες καταστάσεις και ότι, κατά συνέπεια, ο προσφεύγων δεν χρειαζόταν να καταφύγει σε αυτά. Διαφορετική εκτίμηση υπό τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης θα ισοδυναμούσε με υπερβολικό φορμαλισμό και επιβάρυνση για τον ίδιο, ιδίως λαμβανομένης υπόψη της σημασίας που έχει από την άποψη του άρθρου 8 ο παράγοντας χρόνος για τον καθορισμό παρόμοιων οικογενειακών υποθέσεων (βλ. *ΚΒ. κ.ά. κατά Κροατίας*, αριθ. 36216/13, § 126, 14 Μαρτίου 2017). Προκύπτει ότι η ένσταση της Κυβέρνησης περί μη εξάντλησης των εσωτερικών ένδικων μέσων πρέπει να απορριφθεί.

65. Όσον αφορά την ιδιότητα του προσφεύγοντος ως θύματος, το Δικαστήριο σημειώνει ότι η καταγγελία του προσφεύγοντος αναφέρεται στο ζήτημα της εφαρμογής του δικαιώματος επικοινωνίας σύμφωνα με τους όρους που έχει θέσει το δικαστήριο. Επιπλέον, οι εθνικές αποφάσεις σχετικά με το δικαίωμα επικοινωνίας των γονέων με τα παιδιά τους δεν είναι, κατά κανόνα, οριστικές και μπορούν να τροποποιηθούν ανά πάσα στιγμή ανάλογα με τα γεγονότα που σχετίζονται με την επίμαχη κατάσταση. Η εξέλιξη της εθνικής διαδικασίας είναι συνεπώς συνέπεια αυτού του μη οριστικού χαρακτήρα των αποφάσεων σχετικά με το δικαίωμα επικοινωνίας. Επιπλέον, το Δικαστήριο σημειώνει ότι ο προσφεύγων δεν ήταν σε θέση να ασκήσει πλήρως το δικαίωμά του επικοινωνίας

MARIA KARAΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 26 -

τουλάχιστον από το 2016 και ότι υπέβαλε την αίτησή του το 2019, αφού απευθύνθηκε επανειλημμένα στα εθνικά δικαστήρια, διαμαρτυρόμενος για μια κατάσταση που φέρεται να υφίσταται από το 2015 και η οποία δεν έχει λήξει μέχρι σήμερα. Προκύπτει ότι η ένσταση αυτή πρέπει να απορριφθεί (βλ. *A.T. κατά Ιταλίας*, αριθ. 40910/19, § 47, 24 Ιουνίου 2021).

66. Τέλος, όσον αφορά την ένσταση της Κυβέρνησης ότι η προσφυγή είναι πρόωρη, το Δικαστήριο σημειώνει ότι η κύρια διαδικασία σχετικά με τον οριστικό καθορισμό του προγράμματος επικοινωνίας και την ανάθεση της γονικής μέριμνας δεν σχετίζεται με την καταγγελία του προσφεύγοντος ότι δεν μπόρεσε να ασκήσει το δικαίωμα επικοινωνίας του σύμφωνα με το πρόγραμμα επικοινωνίας που καθόρισαν τα εθνικά δικαστήρια και ότι, ως εκ τούτου, αυτό το μέρος της ένστασης της Κυβέρνησης πρέπει να απορριφθεί (βλ. προαναφερθείσα απόφαση *Φουρκιώτη*, § 47).

67. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι η προσφυγή δεν είναι ούτε προδήλως αβάσιμη ούτε απαράδεκτη για άλλους λόγους που απαριθμούνται στο άρθρο 35 της Σύμβασης. Συνεπώς, πρέπει να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας

1. Ισχυρισμοί του προσφεύγοντος

68. Ο προσφεύγων υποστήριξε ότι το κράτος παρέβη τη θετική του υποχρέωση να διασφαλίσει το δικαίωμά του στο σεβασμό της οικογενειακής του ζωής, καθώς δεν εκτέλεσε την απόφαση αριθ. 10569/2015 με την οποία του αναγνωρίστηκε το δικαίωμα επικοινωνίας και τις αποφάσεις αριθ. 3551/2017 και 420/2017 με τις οποίες διατάχθηκε η έκθεση κοινωνικής πρόνοιας και η έκθεση παιδοψυχιάτρου.

69. Από τις 26 Ιανουαρίου 2016 δεν μπορούσε να ασκήσει τα δικαιώματά του επικοινωνίας. Έκτοτε, η Γ.Σ. χειραγωγούσε τα παιδιά, τα οποία βρίσκονταν σε μια ηλικία που επηρεάζονταν εύκολα από τις απόψεις της μητέρας τους και αρνούνταν να τον δουν. Επιπλέον, μετά τη μετακόμιση της Γ.Σ. στην Τήνο, οι αποφάσεις του είχαν επιβάλει

MARIA KAPAGEΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 27 -

αδύνατους όρους επικοινωνίας, καθώς του είχαν ζητήσει να πηγαίνει στο νησί τρεις φορές την εβδομάδα, ανεξάρτητα από τις δυσκολίες και τα δρομολόγια των πλοίων. Αν είχε πάρει το πρωινό πλοίο, δεν μπορούσε να εργαστεί, ενώ αν είχε πάρει το απογευματινό, θα έφτανε μετά το τέλος του ωραρίου επικοινωνίας.

70. Οι αρχές δεν είχαν λάβει κανένα μέτρο για να διευκολύνουν την επικοινωνία του με τα παιδιά και να βοηθήσουν τη σχέση τους, παρά το γεγονός ότι ο ίδιος είχε απευθύνει πολλαπλά αιτήματα σε διάφορες αρχές. Αντιθέτως, ανέχονταν επί χρόνια την αντίθεση της μητέρας σε οποιαδήποτε σχέση μεταξύ αυτού και των παιδιών. Η Γ.Σ. συνέχιζε να συμπεριφέρεται με τον ίδιο τρόπο μέχρι σήμερα, ενώ οι αρχές παρέμεναν αδρανείς και δεν είχε θεσπιστεί κανένα κατάλληλο μέτρο ικανό να προωθήσει αποτελεσματικά την επανάληψη των συναντήσεων.

71. Τα μέτρα που διέταξε ο εισαγγελέας, όπως η παροχή συμβουλών ή συστάσεων προς τη Γ.Σ., ήταν αυτόματα και στερεότυπα, ακατάλληλα για την εκπλήρωση της υποχρέωσης των αρχών να παρέμβουν για την αποκατάσταση της επικοινωνίας με τα παιδιά του. Οι αρχές τα είχαν διατάξει, χωρίς εξατομικευμένη εξέταση της κατάστασης, και δεν είχαν επιβλέψει την εκτέλεσή τους. Οι συστάσεις είχαν απευθυνθεί στον δικηγόρο της, καθώς η Γ.Σ. δεν είχε εμφανιστεί, ενώ όσον αφορά τη συμβουλευτική, οι αρχές δεν είχαν ποτέ επαληθεύσει τα διαπιστευτήρια του γιατρού ή το περιεχόμενο της ιδιωτικής συμβουλευτικής που η Γ.Σ. είχε δηλώσει ότι λάμβανε.

72. Ο προσφεύγων τόνισε περαιτέρω ότι οι αρχές δεν έκαναν τίποτα ή έκαναν ελάχιστα για τη διενέργεια της έκθεσης κοινωνικής πρόνοιας και της παιδοψυχιατρικής έκθεσης που διατάχθηκαν με τις αποφάσεις αριθ. 3551/2017 και 420/2017. Ακόμα και όταν είχαν ολοκληρωθεί εν μέρει, οι αρχές δεν είχαν ποτέ δώσει συνέχεια στα συμπεράσματά τους, τα οποία περιλάμβαναν σύσταση για πλήρη έκθεση κοινωνικής πρόνοιας σχετικά με τον πραγματικό τόπο διαμονής των παιδιών στην Τήνο και ψυχολογική αξιολόγηση της μητέρας (βλ. σκέψεις 18 και 22 ανωτέρω). Αντιμέτωπες με τα εμπόδια και την παντελή έλλειψη συνεργασίας εκ μέρους της μητέρας των παιδιών

MARIA KAPAGEORGOU

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg Verification code/ QR code:
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 28 -

του, οι αρχές δεν έλαβαν κανένα μέτρο και οι αποφάσεις υπέρ του προσφεύγοντος παρέμειναν αναποτελεσματικές πριν ανακληθούν κατόπιν αιτήματος της Γ.Σ., σχεδόν ένα χρόνο μετά τη λήψη των μέτρων.

73. Τέλος, ο προσφεύγων κατήγγειλε ότι η αστυνομία συνέχισε να καταγράφει στο ημερολόγιο συμβάντων ότι τα παιδιά του αρνούνταν να τον δουν. Ωστόσο, κατά την άποψή του, η άρνηση είχε προκληθεί από τις ενέργειες της μητέρας. Η καταγραφή της άρνησης των παιδιών είχε χρησιμεύσει ως πρόσχημα για την Γ.Σ., η οποία μπορούσε να αποδώσει την άρνηση ως προερχόμενη από αυτά και να αποτρέψει την επιβολή των κυρώσεων που προβλέπουν το άρθρο 169Α του Ποινικού Κώδικα, το άρθρο 1532 του Αστικού Κώδικα και τα άρθρα 947 και 950 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

74. Απαντώντας στις παρατηρήσεις του τρίτου μέρους (βλ. σημεία 80-83 κατωτέρω), ο προσφεύγων υποστήριξε ότι η παρέμβαση της Γ.Σ. θα έπρεπε να κηρυχθεί απαράδεκτη, καθώς, κατά την άποψή του, δεν περιορίστηκε στις νομικές και πραγματικές πτυχές της υπόθεσης προκειμένου να βοηθήσει και να δια φωτίσει το Δικαστήριο, αλλά συμπεριέλαβε χαρακτηρισμούς και καθοδηγήθηκε από αισθήματα εκδίκησης εναντίον του. Υποστήριξε επίσης ότι η αίτηση παρέμβασης της Γ.Σ. δεν είχε υποβληθεί εγκαίρως και ως εκ τούτου δεν θα έπρεπε να γίνει δεκτή. Όσον αφορά το περιεχόμενο της παρέμβασης, ο προσφεύγων υποστήριξε, στηριζόμενος κυρίως στην έκθεση κοινωνικής πρόνοιας της 29ης Μαΐου 2020, ότι όλες οι δηλώσεις της Γ.Σ. ήταν παραπλανητικές και δεν έπρεπε να ληφθούν υπόψη, όπως αποδεικνύεται από όλα τα έγγραφα που προσκομίστηκαν από τον ίδιο και την κυβέρνηση. Υποστήριξε επίσης ότι οποιαδήποτε μεταγενέστερη πληροφόρηση από την κοινωνική υπηρεσία του δήμου Τήνου ήταν αναξιόπιστη, καθώς η Γ.Σ. είχε ερωτική σχέση με τον αντιδήμαρχο, ο οποίος ήταν επικεφαλής της. Αντίθετα με τους ισχυρισμούς της Γ.Σ., ο προσφεύγων είχε πάει πολλές φορές να συναντήσει τις κόρες του για επικοινωνία, οι οποίες κάθε φορά αρνούνταν να πάνε μαζί του, επειδή είχαν επηρεαστεί από τη μητέρα τους.

MARIA KAPAGEORGOU
ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.
ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU
JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 29 -

2. *Οι ισχυρισμοί της κυβέρνησης*

75. Η Κυβέρνηση υποστήριξε ότι οι αρχές είχαν λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να συμμορφωθούν με τη θετική υποχρέωσή τους βάσει του άρθρου 8 της Σύμβασης να διασφαλίσουν τη διατήρηση των οικογενειακών δεσμών μεταξύ του προσφύγοντος και των παιδιών του. Ειδικότερα, είχαν θέσει σε εφαρμογή ένα πλήρες σύστημα δικαστικής προστασίας, το οποίο, αφενός, αποσκοπούσε στη ρύθμιση της άσκησης της γονικής μέριμνας, συμπεριλαμβανομένων της επιμέλειας και των δικαιωμάτων επικοινωνίας των γονέων με τα παιδιά τους, και, αφετέρου, χρησίμευε ως μέσο για την αποκατάσταση της επικοινωνίας των γονέων με τα παιδιά τους, όταν οι οικογενειακές διαφορές την καθιστούσαν δυσχερή.

76. Όσον αφορά την επικοινωνία του προσφύγοντος με τα παιδιά του, η Κυβέρνηση υποστήριξε ότι κατά την έκδοση της απόφασης αριθ. 10569/2015 και για μικρό χρονικό διάστημα μετά, ο προσφύγων ασκούσε τα δικαιώματα επικοινωνίας του, όπως ρυθμίζονται από την εν λόγω απόφαση. Η άρνηση των παιδιών να πάνε μαζί του δεν μπορούσε να αποδοθεί στην αποξένωσή του από αυτά, καθώς από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης ήταν σαφές ότι οι κόρες του, ιδίως η μεγαλύτερη, είχαν ήδη αρνηθεί να έχουν επικοινωνία μαζί του από τις αρχές του 2014.

77. Οι αρχές έκαναν ό,τι περνούσε από το χέρι τους για να αποκαταστήσουν την επικοινωνία μεταξύ του προσφύγοντος και των παιδιών του. Συγκεκριμένα, ήδη στις 6 Μαρτίου 2014 ο εισαγγελέας ανηλίκων της Αθήνας είχε καλέσει και τους δύο γονείς σε συμβιβασμό προκειμένου να διευκολυνθεί η επικοινωνία του προσφύγοντος με τα παιδιά του. Είχε επιπλέον διατάξει ψυχολογική συμβουλευτική και για τους δύο γονείς στις αρχές του 2016 και αργότερα το ίδιο έτος είχε παραπέμψει τον προσφύγοντα στα δικαστήρια, όταν εκείνος ζήτησε τον διορισμό παιδοψυχολόγου προκειμένου να διαπιστωθούν οι λόγοι πίσω από την άρνηση των παιδιών να έχουν επικοινωνία μαζί του, καθώς ο εισαγγελέας δεν μπορούσε να ζητήσει γνωμοδότηση δικαστικού πραγματογνώμονα. Ο προσφύγων είχε αναφέρει στον εισαγγελέα ότι η πρώην σύζυγός

MARIA KAPAGEORGOU

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 30 -

του είχε παρεμποδίσει για πρώτη φορά την επικοινωνία του με τα παιδιά του τον Ιούνιο του 2018, και ο τελευταίος ενήργησε αμέσως καλώντας τη Γ.Σ. στο γραφείο του για συστάσεις τον Ιούλιο του 2018. Τέλος, όταν οι αρχές είχαν ενημερωθεί για τη μετακίνηση της μητέρας σε άλλο δήμο, είχαν μεταφέρει αμέσως τον φάκελο στις αρμόδιες κοινωνικές υπηρεσίες, οι οποίες είχαν καταφέρει να υποβάλουν έκθεση κοινωνικής πρόνοιας, παρόλο που η μητέρα είχε μετακομίσει και πάλι σε νέο τόπο. Οι ίδιες εκτιμήσεις ίσχυαν και για την διορισμένη παιδοψυχολόγο, η οποία είχε καταφέρει να υποβάλει τις εκθέσεις της παρά την επίμονη άρνηση της μητέρας να συνεργαστεί.

78. Τέλος, όσον αφορά τις αποφάσεις που διέταξαν έκθεση κοινωνικής πρόνοιας και έκθεση παιδοψυχιάτρου, αμφότερες είχαν εκτελεστεί πριν ο προσφεύγων καταθέσει την παρούσα προσφυγή στο Δικαστήριο και τα σχετικά συμπεράσματα είχαν υποβληθεί στα δικαστήρια. Ενόψει των ανωτέρω, η Κυβέρνηση υποστήριξε ότι οι αρχές είχαν καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, για να εξασφαλίσουν την επικοινωνία του προσφεύγοντος με τα παιδιά του, λαμβάνοντας επίσης υπόψη το γεγονός ότι οι θετικές υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 8 της Σύμβασης είναι υποχρεώσεις μέσων και όχι αποτελέσματος.

79. Η Κυβέρνηση υποστήριξε επίσης ότι οι αρχές δεν ήταν σε θέση να γνωρίζουν όλες τις λεπτομέρειες της οικογενειακής διαφοράς ώστε να κατευθύνουν τις ενέργειές τους αναλόγως. Τα εμπλεκόμενα δικαστήρια υπογράμμισαν ότι οι δύο γονείς ήταν εντελώς ανίκανοι να επικοινωνήσουν μεταξύ τους και είχαν περιέλθει σε έντονη διαμάχη. Υπό αυτές τις συνθήκες, παρόλο που οι κοινωνικοί λειτουργοί και οι ειδικοί σε θέματα ψυχικής υγείας προσπάθησαν να βοηθήσουν, κάθε προσπάθεια των αρχών ήταν πολύ δύσκολο να επιτευχθεί. Αν και ήταν αλήθεια ότι ο προσφεύγων είχε απευθυνθεί σε πολλές αρχές, αρκετές από αυτές δεν είχαν καθόλου ή εν μέρει δικαιοδοσία. Έτσι, μετά τη μετακίνηση της Γ.Σ. στην Τήνο, θα έπρεπε να είχε απευθυνθεί στην εισαγγελία Τήνου.

MARIA KAPAGEΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 31 -

3. *Οι παρατηρήσεις του τρίτου μέρους*

80. Η μητέρα των παιδιών, Γ.Σ., υποστήριξε κατ' αρχάς ότι ο προσφεύγων δεν είχε δικαίωμα να διαμαρτυρηθεί για τη μη εκτέλεση της απόφασης αριθ. 10569/2015, καθώς η απόφαση αυτή είχε αντικατασταθεί από άλλες. Επιπλέον, εκκρεμούσαν ακόμη πολλές διαδικασίες ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων. Υποστήριξε περαιτέρω ότι ο προσφεύγων προσπάθησε να παραπλανήσει το Δικαστήριο παρουσιάζοντας τις αρχές ως ανενεργές, προκειμένου να αποκρύψει τις πραγματικές του προθέσεις, οι οποίες ήταν να πάρει χρήματα από την οικογένειά της. Αμφισβήτησε τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος ότι οι αρχές δεν τον είχαν βοηθήσει και υποστήριξε ότι, κατά την άποψή της, ο προσφεύγων δεν επιθυμούσε πραγματικά να διατηρήσει επικοινωνία με τις κόρες του και ήταν βίαιος απέναντι σε αυτήν και τη μεγαλύτερη κόρη τους.

81. Ειδικότερα, η Γ.Σ. υποστήριξε ότι οι κοινωνικές υπηρεσίες του δήμου Ωρωπού είχαν πραγματοποιήσει έκθεση κοινωνικής πρόνοιας στο σπίτι της και κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι ήταν ένα πολυτελές αρχοντικό γεμάτο τέχνη, με πισίνα, ότι οι συνθήκες διαβίωσης των παιδιών ήταν ιδανικές και άνω του μέσου όρου και ότι ήταν παιδιά με καλή συμπεριφορά και δικές τους απόψεις. Επιπλέον, η Γ.Σ. υποστήριξε ότι ο προσφεύγων προσπαθούσε να παραπλανήσει το Δικαστήριο δηλώνοντας ότι δεν έλαβε ποτέ απάντηση στο αίτημά του με ημερομηνία 25 Νοεμβρίου 2019 προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Η αρμόδια υπηρεσία, ωστόσο, διαβίβασε το αίτημα στην εισαγγελία της Σύρου για τις επείγουσες ενέργειές της και ο προσφεύγων ενημερώθηκε. Ο εισαγγελέας Σύρου είχε λάβει διάφορα μέτρα για να επιβλέψει την εκτέλεση της διάταξης με την οποία χορηγήθηκε στον αιτούντα το δικαίωμα επικοινωνίας, μεταξύ άλλων ζήτησε στις 21 Απριλίου 2020 να ενημερωθεί εάν ο αιτών και τα παιδιά είχαν εμφανιστεί στο αστυνομικό τμήμα Τήνου για επικοινωνία. Η απάντηση που δόθηκε από την αστυνομία στις 5 Μαΐου 2022 ήταν ότι ο προσφεύγων δεν είχε εμφανιστεί μεταξύ 25 Απριλίου και 5 Μαΐου, ενώ η ίδια και οι κόρες της είχαν εμφανιστεί στις 26, 27 και 28 Απριλίου 2022.

MARIA KAPAGEΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 32 -

82. Όσον αφορά την ψυχιατρική έκθεση της 12ης Δεκεμβρίου 2018, η Γ.Σ. υποστήριξε ότι δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί αξιόπιστη, δεδομένου ότι η εμπειρογνώμονας δεν είχε συναντήσει ποτέ τα παιδιά ή την ίδια, και ότι τα εθνικά δικαστήρια ορθώς δεν της είχαν δώσει σημασία. Υποστήριξε περαιτέρω ότι τα ίδια συμπεράσματα θα έπρεπε να εξαχθούν και για τις απόψεις του τεχνικού συμβούλου του προσφεύγοντος, ο οποίος είχε παραπεμφθεί για συκοφαντική δυσφήμιση και ψευδή ιατρική δήλωση επειδή εξέδωσε ιατρικό πιστοποιητικό σχετικά με την ψυχική υγεία της Γ.Σ. χωρίς να την έχει συναντήσει. Ωστόσο, η Γ.Σ. και οι κόρες της είχαν περάσει από πολλές ψυχιατρικές αξιολογήσεις που είχαν γίνει σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν την ιατρική επιστήμη, οι οποίες είχαν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ήταν ψυχικά υγιείς.

83. Η Γ.Σ. κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η βίαιη συμπεριφορά του προσφεύγοντος, η έλλειψη ενδιαφέροντος και το γεγονός ότι δεν είχε εμφανιστεί στο αστυνομικό τμήμα Τήνου για να έχει επικοινωνία σύμφωνα με τις εντολές του δικαστηρίου ήταν ο λόγος που δεν είχε σχέση με τις κόρες του. Τα παιδιά ζούσαν επί τέσσερα χρόνια στο νησί της Τήνου, είχαν άριστες συνθήκες διαβίωσης και είχαν καλές επιδόσεις σε όλες τις σχολικές και εξωσχολικές δραστηριότητες. Σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος, ο τόπος διαμονής της ήταν γνωστός στις αρχές, όπως αποδεικνύεται από το έγγραφο που εξέδωσε ο δήμος Τήνου. Ο προσφεύγων είχε προσφύγει στις δικαστικές και διοικητικές αρχές παραπλανώντας τις, αλλά τελικά οι εγχώριες αρχές απέρριψαν τις καταγγελίες του και ανακάλεσαν τις σχετικές διαταγές, μετά από ενδελεχή έρευνα κατά την οποία αποκαλύφθηκαν οι ψευδείς δηλώσεις του. Παρ' όλα αυτά, ο προσφεύγων επέμενε να ζητά από τις αρχές να προχωρήσουν σε ενέργειες που δεν βασίζονταν πλέον σε έγκυρες εντολές.

4. Η εκτίμηση του Δικαστηρίου

84. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι η παρούσα υπόθεση αφορά τη μη εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων με τις οποίες χορηγήθηκε στον προσφεύγοντα δικαίωμα

MARIA KAPAGEORGIOU

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGIOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 33 -

επικοινωνίας. Κατά συνέπεια, δεν μπόρεσε να βλέπει τα παιδιά του ή να αποκτήσει τακτική και ουσιαστική επικοινωνία μαζί τους. Οι σχετικές αρχές σχετικά με τη θετική υποχρέωση του κράτους βάσει του άρθρου 8 της Σύμβασης σε περιπτώσεις που αφορούν την επιβολή του δικαιώματος επικοινωνίας συνοψίζονται στην υπόθεση *Ribič κατά Κροατίας* (αριθ. 27148/12, §§ 88-89 και 92-95, 2 Απριλίου 2015, και οι υποθέσεις που αναφέρονται σε αυτήν). Ως εκ τούτου, στην παρούσα υπόθεση, το καθήκον του Δικαστηρίου συνίσταται στην εξέταση του κατά πόσον οι εγχώριες αρχές έλαβαν όλα τα αναγκαία μέτρα που θα μπορούσαν εύλογα να απαιτηθούν υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις για να διατηρήσουν τη σχέση μεταξύ του προσφεύγοντος και των θυγατέρων του (βλ. *Bondavalli κατά Ιταλίας*, αριθ. 35532/12, § 75, 17 Νοεμβρίου 2015) και να εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο παρενέβησαν για να διευκολύνουν την επικοινωνία μεταξύ τους, όπως ορίζεται από τις σχετικές εγχώριες αποφάσεις (βλ. *Hokkanen κατά Φινλανδίας*, 23 Σεπτεμβρίου 1994, § 58, Σειρά Α αριθ. 299-A). Η επάρκεια των μέτρων πρέπει να κριθεί από την ταχύτητα της εφαρμογής τους, δεδομένου ότι η πάροδος του χρόνου θα μπορούσε να έχει ανεπανόρθωτες συνέπειες για τις σχέσεις μεταξύ του προσφεύγοντος και των τέκνων του και να οδηγήσει σε de facto καθορισμό του θέματος (βλ. *A.T. κατά Ιταλίας*, ό.π., § 69).

85. Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι τουλάχιστον από τον Ιανουάριο του 2016 ο προσφεύγων δεν έχει τη δυνατότητα επικοινωνίας με τα παιδιά του, παρά τις εθνικές αποφάσεις που του αναγνωρίζουν το δικαίωμα αυτό. Για όσο χρονικό διάστημα ο τόπος παραλαβής και επιστροφής οριζόταν το αστυνομικό τμήμα Κηφισιάς, τα παιδιά εμφανίζονταν εκεί αλλά αρνούνταν να πάνε μαζί του (βλ. παράγραφο 12 ανωτέρω). Αφού η Γ.Σ. μετακόμισε μόνιμα στο νησί της Τήνου, ο προσφεύγων δεν μπορούσε να ακολουθήσει το πρόγραμμα επικοινωνίας, το οποίο είχε παραμείνει αμετάβλητο από τότε που ζούσαν όλοι στην Αθήνα, και δεν εμφανιζόταν τακτικά στο αστυνομικό τμήμα, όπου η Γ.Σ. εμφανιζόταν για να αφήσει τα παιδιά (βλ. παράγραφο 27 ανωτέρω). Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, φαίνεται ότι ο προσφεύγων πήγε μία φορά στο

MARIA ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 34 -

αστυνομικό τμήμα Τήνου, αλλά τα παιδιά αρνήθηκαν να πάνε μαζί του, οπότε έφυγε χωρίς να πραγματοποιηθεί η επικοινωνία.

86. Τα εθνικά δικαστήρια προσπάθησαν να εξακριβώσουν τους λόγους πίσω από την άρνηση των παιδιών να έχουν επικοινωνία με τον προσφεύγοντα. Ειδικότερα, η απόφαση αριθ. 3551/2017 που διέταξε ψυχιατρική αξιολόγηση των παιδιών περιλάμβανε το ερώτημα αν η άρνησή τους να πάνε με τον πατέρα τους προερχόταν από τα ίδια ή αν είχαν επηρεαστεί από τη Γ.Σ., η οποία ζούσε μαζί τους. Δεδομένης της επίμονης άρνησης της Γ.Σ. να συναντηθεί με τον εμπειρογνώμονα, το ερώτημα αυτό δεν απαντήθηκε από τον τελευταίο, ο οποίος ωστόσο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η έλλειψη συνεργασίας της Γ.Σ. με την αξιολόγηση αποτελούσε ισχυρή ένδειξη ότι επηρέαζε τα παιδιά (βλ. παράγραφο 21 ανωτέρω). Μετά την ολοκλήρωση της έκθεσης κοινωνικής πρόνοιας και της ψυχολογικής έκθεσης, το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών εξέδωσε την υπ' αριθ. 152/2021 απόφαση (βλ. παράγραφο 14 ανωτέρω). Το Δικαστήριο σημειώνει το συμπέρασμά του ότι η συμπεριφορά των παιδιών είχε επηρεαστεί και από τους δύο γονείς, καθώς και το γεγονός ότι δεν μπορούσε να προσδιοριστεί με σαφήνεια αν η άρνηση των παιδιών να συναντηθούν με τον πατέρα τους ήταν πραγματική ή οφειλόταν στη συμπεριφορά της μητέρας.

87. Το Δικαστήριο σημειώνει περαιτέρω ότι ο προσφεύγων είχε προειδοποιήσει τις αρχές για τις δυσκολίες που αντιμετώπιζε στην επικοινωνία του με τα παιδιά ήδη από τις αρχές του 2016 (βλ., για παράδειγμα, τις παραγράφους 32, 34 και 35 ανωτέρω σχετικά με τις σχετικές αιτήσεις προς τον εισαγγελέα το 2016 και το 2018 και την παράγραφο 13 ανωτέρω σχετικά με την απόφαση της 2ας Μαΐου 2017 που διέταξε την έκδοση έκθεσης ψυχιάτρου σχετικά με τους λόγους που οδήγησαν τα παιδιά στην άρνηση να συναντηθούν με τον πατέρα τους). Επιπλέον, η αστυνομία κατέγραψε το γεγονός ότι οι κόρες του προσφεύγοντος αρνούνταν να πάνε μαζί του κάθε φορά που εμφανίζονταν στο αστυνομικό τμήμα για παραλαβή (βλ. παράγραφο 12 ανωτέρω).

MARIA KAPAGEORGIOY

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGIOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 35 -

88. Απαντώντας στις καταγγελίες του προσφεύγοντος προς διάφορες αρχές, τα εθνικά δικαστήρια και ο εισαγγελέας διέταξαν επανειλημμένα συμβουλές, ψυχιατρικές αξιολογήσεις, εκθέσεις κοινωνικής πρόνοιας και συστάσεις σχετικά με τη Γ.Σ. και τα παιδιά (βλ. παραγράφους 13 και 29 έως 42 ανωτέρω). Ωστόσο, κατά την άποψη του Δικαστηρίου, δεν υπήρξε πραγματική παρακολούθηση των εντολών που δεν ολοκληρώθηκαν ή ολοκληρώθηκαν μόνο εν μέρει.

89. Ειδικότερα, η συνέντευξη για τους σκοπούς της έκθεσης κοινωνικής πρόνοιας που διατάχθηκε στις 2 Μαΐου 2017 δεν πραγματοποιήθηκε στον τόπο κατοικίας της μητέρας και των παιδιών, αλλά στο σπίτι των γονέων της Γ.Σ.. Το Δικαστήριο δεν μπορεί να συμφωνήσει με τη Γ.Σ. ότι η έκθεση αυτή ολοκληρώθηκε πλήρως, δεδομένου ότι η σύσταση της κοινωνικής λειτουργού του δήμου Ωρωπού που περιλαμβάνεται στην έκθεση της 21ης Νοεμβρίου 2019 ήταν να ολοκληρωθεί η έκθεση κοινωνικής πρόνοιας στον πραγματικό τόπο διαμονής των παιδιών (βλ. παράγραφο 18 ανωτέρω). Μετά την κατάθεση της παρούσας προσφυγής, ο εισαγγελέας Σύρου διέταξε νέα έκθεση κοινωνικής πρόνοιας (βλ. παράγραφο 19 ανωτέρω). Ωστόσο, ούτε και αυτή η έκθεση διενεργήθηκε στον πραγματικό τόπο διαμονής των παιδιών, τον οποίο η μητέρα αρνήθηκε να αποκαλύψει, παρά το γεγονός ότι ο προσφεύγων προσπάθησε να επιστήσει την προσοχή του εισαγγελέα στο θέμα αυτό (βλ. σκέψη 39 ανωτέρω). Ωστόσο, καμία από τις αρμόδιες εγχώριες αρχές δεν έδωσε συνέχεια στο θέμα αυτό και δεν υπάρχει κανένα στοιχείο στο φάκελο της υπόθεσης ότι ο εισαγγελέας προέβη σε οποιαδήποτε ενέργεια προκειμένου να αποκαλυφθεί ο πραγματικός τόπος διαμονής της Γ.Σ. μετά το συμπέρασμα του κοινωνικού λειτουργού. Σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς της μητέρας ότι ο τόπος κατοικίας της ήταν γνωστός στις αρχές, ο κοινωνικός λειτουργός κατέστησε σαφές στην έκθεσή του ότι η μητέρα δεν ήθελε να αποκαλύψει πού ακριβώς διέμεναν η ίδια και τα παιδιά ή να επιτρέψει να πραγματοποιηθεί η αξιολόγηση για την έκθεση κοινωνικής πρόνοιας στον πραγματικό τόπο κατοικίας τους.

MARIA KAPAGEΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 36 -

90. Οι ίδιες εκτιμήσεις ισχύουν και για την ψυχολογική αξιολόγηση των παιδιών που διατάχθηκε από τα εθνικά δικαστήρια στις 2 Μαΐου 2017. Παρά τα πολλαπλά ραντεβού που ορίστηκαν από τον διορισμένο από το δικαστήριο εμπειρογνώμονα, η Γ.Σ. δεν συναντήθηκε ποτέ μαζί του ούτε πήγε τα παιδιά να τον συναντήσουν. Ως εκ τούτου, οι ψυχολογικές εκθέσεις διενεργήθηκαν χωρίς να τους πάρουν συνέντευξη και υποβλήθηκαν στις 12 Δεκεμβρίου 2018 (βλ. παράγραφο 20 ανωτέρω). Ακόμη και έτσι, τα εθνικά δικαστήρια δεν θεώρησαν σκόπιμο να διατάξουν τη συμπλήρωση της έκθεσης ή να δώσουν συνέχεια στο συμπέρασμα του ψυχιάτρου πραγματογνώμονα ότι θα έπρεπε να αξιολογηθεί η ψυχολογική ωριμότητα της Γ.Σ. (βλ. παράγραφο 22 ανωτέρω). Ακόμα και η πρόσθετη ψυχολογική και ψυχιατρική έκθεση που διέταξε ο εισαγγελέας Σύρου ανακλήθηκε χωρίς να ολοκληρωθεί (βλέπε παράγραφο 24 ανωτέρω). Το Δικαστήριο σημειώνει τις παρατηρήσεις της Γ.Σ. ότι ο τεχνικός σύμβουλος του προσφεύγοντος είχε παραπεμφθεί σε δίκη για την έκδοση ιατρικού πιστοποιητικού χωρίς να εξετάσει την ίδια ή τα παιδιά. Ωστόσο, τα συμπεράσματα του Δικαστηρίου βασίζονται στην έκθεση που υπέβαλε ο διορισμένος από το δικαστήριο πραγματογνώμονας και όχι ο τεχνικός σύμβουλος του προσφεύγοντος.

91. Το Δικαστήριο σημειώνει περαιτέρω ότι η Γ.Σ. μετακόμισε στα μέσα Ιουλίου 2019 στο νησί της Τήνου χωρίς την προηγούμενη γνώση ή συγκατάθεση του προσφεύγοντος. Σημειώνει το συμπέρασμα του δικαστηρίου ότι η Γ.Σ. είχε την επιμέλεια των παιδιών και επομένως είχε το δικαίωμα να αποφασίζει για τον τόπο διαμονής τους (βλ. παράγραφο 26 ανωτέρω). Εκείνη την εποχή δεν ίσχυε ακόμη το νέο άρθρο 1519 του Αστικού Κώδικα, το οποίο απαιτούσε, πριν από την αλλαγή του τόπου διαμονής που επηρέαζε τα δικαιώματα επικοινωνίας, τη συγκατάθεση του άλλου γονέα ή την έκδοση οριστικής εθνικής απόφασης (βλ. παράγραφο 52 ανωτέρω). Ωστόσο, το Δικαστήριο δεν μπορεί παρά να παρατηρήσει ότι η μετακίνηση της Γ.Σ. σε νησί με τα παιδιά τους επηρέασε σοβαρά τις λεπτομέρειες του δικαιώματος επικοινωνίας του προσφεύγοντος. Ωστόσο, τα εθνικά δικαστήρια με την προσωρινή διαταγή και την απόφασή τους αριθ.

MARIA KARAΓEΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAΓEΩΡΓΟΥ

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 37 -

I059/2020 διατήρησαν το ίδιο πρόγραμμα επικοινωνίας για τον προσφεύγοντα, το οποίο τον υποχρέωνε να πηγαίνει στο νησί της Τήνου περίπου δύο έως τρεις φορές την εβδομάδα. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρείχε ο προσφεύγων, οι οποίες δεν αντικρούστηκαν από την Κυβέρνηση, εάν είχε τηρήσει αυτό το πρόγραμμα επικοινωνίας, θα έπρεπε να πηγαίνει στο νησί περίπου δύο φορές την εβδομάδα, χωρίς το πρόγραμμα του πλοίου να του επιτρέπει να φτάνει εγκαίρως για την επικοινωνία με τα παιδιά του (βλέπε παράγραφο 11 ανωτέρω όσον αφορά το πρόγραμμα επικοινωνίας και παράγραφο 69 ανωτέρω για το επιχείρημα του προσφεύγοντος σχετικά με αυτό). Αυτή η πρόσθετη δυσκολία δεν θα μπορούσε να διευκολύνει την επικοινωνία του με τις κόρες του.

92. Το Δικαστήριο επαναλαμβάνει ότι δεν εναπόκειται στο ίδιο να υποκαταστήσει την εκτίμηση των αρμόδιων εθνικών αρχών σχετικά με τα μέτρα που θα έπρεπε να είχαν ληφθεί, δεδομένου ότι οι αρχές αυτές είναι κατ' αρχήν σε καλύτερη θέση να προβούν σε μια τέτοια εκτίμηση, ιδίως επειδή βρίσκονται σε άμεση επικοινωνία με το πλαίσιο της υπόθεσης και τα εμπλεκόμενα μέρη (βλέπε *Reigado Ramos κατά Πορτογαλίας*, αριθ. 73229/01, § 53, 22 Νοεμβρίου 2005). Ωστόσο, στην προκειμένη περίπτωση, δεν μπορεί να αγνοήσει τα πραγματικά περιστατικά που εκτίθενται ανωτέρω (βλέπε σκέψεις 85 έως 91 ανωτέρω). Ειδικότερα, σημειώνει ότι ο προσφεύγων προσπαθεί συνεχώς να έρθει σε επικοινωνία με τις κόρες του από το 2016, ότι η επικοινωνία τους σταμάτησε να πραγματοποιείται και ότι, παρά τις διάφορες αποφάσεις και συστάσεις των εθνικών δικαστηρίων και του εισαγγελέα, οι αρχές δεν έχουν βρει λύση που να του επιτρέπει να ασκεί τακτικά το δικαίωμά του στην επικοινωνία. Οι συστάσεις του εισαγγελέα προς τον εκπρόσωπο της Γ.Σ. στις 9 Ιουλίου 2018 ή η προειδοποίησή του στις 4 Νοεμβρίου 2020 (βλ. παραγράφους 36 και 24 ανωτέρω) δεν είχαν κανένα αποτέλεσμα για τη Γ.Σ., η οποία συνέχισε να εμποδίζει τον προσφεύγοντα να ασκήσει το δικαίωμα επικοινωνίας του και να παρεμποδίζει τη διενέργεια των εκθέσεων που θα έριχναν φως στις συνθήκες διαβίωσης και την ψυχολογική κατάσταση των παιδιών. Η συμπεριφορά αυτή συνεχίζεται μέχρι σήμερα, παρά τις νέες αποφάσεις που εκδόθηκαν το 2020 και το 2021,

ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 38 -

οι οποίες καθόρισαν ένα νέο χρονοδιάγραμμα επαφών για τον αιτούντα. Προκύπτει ότι οι αρχές ανέχθηκαν τη συμπεριφορά της Γ.Σ., η οποία αντιστεκόταν στη συμμόρφωση με τις εντολές τους χωρίς να αντιμετωπίζει συνέπειες, σε σημείο να χάσουν την αποτελεσματικότητά τους.

93. Ομολογουμένως, οι αρχές αντιμετώπιζαν μια πολύ δύσκολη κατάσταση, η οποία προερχόταν ιδίως από τις εντάσεις που υπήρχαν μεταξύ των γονέων των παιδιών, όπως τόνισε η κυβέρνηση. Ωστόσο, η έλλειψη συνεργασίας μεταξύ των χωρισμένων γονέων δεν μπορεί να απαλλάξει τις αρμόδιες αρχές από την εφαρμογή όλων των μέσων που μπορούν να επιτρέψουν τη διατήρηση του οικογενειακού δεσμού (βλέπε *Nicolò Santilli κατά Ιταλίας*, αριθ. 51930/10, § 74, 17 Δεκεμβρίου 2013, *Lombardo κατά Ιταλίας*, αριθ. 25704/11, § 91, 29 Ιανουαρίου 2013, και *Zavřel κατά Τσεχικής Δημοκρατίας*, αριθ. 14044/05, § 52, 18 Ιανουαρίου 2007).

94. Το Δικαστήριο λαμβάνει επίσης υπόψη του το επιχείρημα της Κυβέρνησης ότι η αδυναμία του προσφεύγοντος να βλέπει τακτικά τα παιδιά του ήταν αποτέλεσμα της ισχυρής αντίστασης των παιδιών που υφίσταται ήδη από το 2014. Εν προκειμένω, το Δικαστήριο θεωρεί σημαντικό να επαναλάβει ότι, ενώ η νομολογία του απαιτεί να λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις των παιδιών, οι απόψεις αυτές δεν είναι κατ' ανάγκη αμετάβλητες και οι αντιρρήσεις τους, στις οποίες πρέπει να δίνεται η δέουσα βαρύτητα, δεν αρκούν κατ' ανάγκη για να υπερισχύσουν των συμφερόντων των γονέων, ιδίως όσον αφορά την τακτική επικοινωνία με το παιδί τους (βλέπε, *τηρουμένων των αναλογιών*, *Raw κ.ά. κατά Γαλλίας*, αριθ. 10131/11, § 94, 7 Μαρτίου 2013). Το δικαίωμα του παιδιού να εκφράζει τις απόψεις του δεν θα πρέπει να ερμηνεύεται ως η ουσιαστική παροχή ενός άνευ όρων δικαιώματος βέτο στα παιδιά, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη άλλοι παράγοντες και χωρίς να διενεργείται εξέταση για τον προσδιορισμό του βέλτιστου συμφέροντός τους (βλ. *C. κατά Φινλανδίας*, αριθ. 18249/02, §§ 57-59, 9 Μαΐου 2006). Το συμφέρον αυτό υπαγορεύει συνήθως ότι οι δεσμοί του παιδιού με την οικογένειά του πρέπει να διατηρούνται, εκτός από τις περιπτώσεις όπου αυτό θα έβλαπτε την υγεία και την

MARIA ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 39 -

ανάπτυξή του (βλ. για παράδειγμα, *Neulinger και Shuruk κατά Ελβετίας* [GC], αριθ. 41615/07, § 136, ECHR 2010). Επιπλέον, εάν ένα δικαστήριο στήριζε την απόφασή του στις απόψεις των παιδιών που είναι εμφανώς ανίκανα να διαμορφώσουν και να εκφράσουν άποψη σχετικά με τις επιθυμίες τους - για παράδειγμα, λόγω αντικρουόμενων αφοσιώσεων και/ή της έκθεσής τους στην αποξενωτική συμπεριφορά του ενός γονέα - μια τέτοια απόφαση θα μπορούσε να αντιβαίνει στο άρθρο 8 της Σύμβασης (βλέπε *KB. κατά Κροατίας*, ό.π. § 143, με περαιτέρω παραπομπές).

95. Τέλος, όσον αφορά την ταχύτητα της διαδικασίας, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η απόφαση αριθ. 152/2021, η οποία, μεταξύ άλλων, εξέταζε αν η άρνηση των παιδιών να πάνε με τον πατέρα τους ήταν πραγματική, εκδόθηκε στις 8 Ιανουαρίου 2021. Ωστόσο, η επικοινωνία είχε ήδη διακοπεί τον Ιανουάριο του 2016 και ο προσφεύγων είχε θέσει το ζήτημα υπόψη των αρχών τον Φεβρουάριο του 2016, όταν ζήτησε την οριστική ρύθμιση των δικαιωμάτων επικοινωνίας του. Αν και ένα μέρος της καθυστέρησης αποδίδεται στο γεγονός ότι η Γ.Σ. αρνήθηκε να συνεργαστεί με τις αρμόδιες αρχές για τη σύνταξη της έκθεσης κοινωνικής πρόνοιας και της ψυχολογικής έκθεσης, το Δικαστήριο εξακολουθεί να θεωρεί την καθυστέρηση υπερβολική. Υπενθυμίζει εν προκειμένω, ότι η πάροδος του χρόνου μπορεί να έχει ανεπανόρθωτες συνέπειες στις σχέσεις μεταξύ του προσφεύγοντος και των παιδιών του και μπορεί να οδηγήσει σε de facto καθορισμό του θέματος (βλέπε *Improta κατά Ιταλίας*, αριθ. 66396/14, § 45, 4 Μαΐου 2017, και *T.C. κατά Ιταλίας*, αριθ. 54032/18, § 58, 19 Μαΐου 2022).

96. Λαμβάνοντας υπόψη τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένης της παρέλευσης του χρόνου, το βέλτιστο συμφέρον των παιδιών, τα κριτήρια που ορίζονται στη δική του νομολογία και τις παρατηρήσεις των διαδίκων, το Δικαστήριο, παρά το περιθώριο εκτίμησης του κράτους, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι ελληνικές αρχές δεν έλαβαν όλα τα αναγκαία μέτρα που θα μπορούσαν εύλογα να απαιτηθούν από αυτές για να επιβάλουν το δικαίωμα του προσφεύγοντος να έχει επικοινωνία και να δημιουργήσει σχέση με τις κόρες του.

MARIA ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 40 -

97. Κατά συνέπεια, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 της Σύμβασης.

II. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

98. Το άρθρο 41 της Σύμβασης προβλέπει:

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση».

99. Ο προσφεύγων ζήτησε 20.000 ευρώ (EUR) για ηθική βλάβη.

100. Η Κυβέρνηση απάντησε ότι το αιτούμενο ποσό ήταν υπερβολικό και ότι η απλή διαπίστωση παραβίασης θα αποτελούσε επαρκή αποζημίωση για την υποτιθέμενη παραβίαση του προσφεύγοντος.

101. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι ο προσφεύγων πρέπει να έχει υποστεί ηθική βλάβη. Αποφασίζοντας κατά δίκαιη κρίση, το Δικαστήριο κρίνει εύλογο να επιδικάσει το ποσό των 7.500 ευρώ στο πλαίσιο του εν λόγω κονδυλίου, προσαυξημένο με κάθε φόρο που μπορεί να επιβληθεί.

102. Το Δικαστήριο σημειώνει επίσης ότι ο προσφεύγων δεν υπέβαλε κανένα αίτημα για τα έξοδα και τις δαπάνες στα οποία υποβλήθηκε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου και, ως εκ τούτου, δεν επιδικάζει κανένα ποσό στο πλαίσιο του εν λόγω θέματος.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. Κηρύσσει παραδεκτή την προσφυγή,
2. Αποφαίνεται ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 της Σύμβασης,
3. Αποφαίνεται

ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Κωδικός επαλήθευσης W0ZGh-VsnhcZTF5MWDnVCg

Verification code/ QR code:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

CERTIFIED OFFICIAL TRANSLATION

- 41 -

- (α) ότι το εναγόμενο κράτος οφείλει να καταβάλει στον προσφεύγοντα, εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία η απόφαση καθίσταται τελεσίδικη σύμφωνα με το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης, 7.500 ευρώ (επτά χιλιάδες πεντακόσια ευρώ), προσαυξημένα με κάθε φόρο που μπορεί να επιβληθεί, λόγω ηθικής βλάβης,
- (β) ότι από τη λήξη των προαναφερθέντων τριών μηνών και μέχρι την εξόφληση θα καταβάλλονται απλοί τόκοι επί του ανωτέρω ποσού με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας κατά τη διάρκεια της περιόδου υπερημερίας προσαυξημένο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες,
4. Απορρίπτει κατά τα λοιπά το αίτημα του προσφεύγοντος για δίκαιη ικανοποίηση.

Έγινε στην αγγλική γλώσσα και κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 23 Μαΐου 2023, σύμφωνα με το άρθρο 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού του Δικαστηρίου.

[Τίθεται υπογραφή]

Olga Chernishova

Αναπληρώτρια Γραμματέας

[Τίθεται υπογραφή]

Pere Pastor Vilanova

Πρόεδρος

Αριθμός σελίδων προς μετάφραση σύμφωνα με την ανάθεση: 25

Αριθμός σελίδων μεταφράσματος: 44

Πιστή και ακριβής μετάφραση από τα Αγγλικά του συνημμένου εγγράφου.

Μαρία Καραγεώργου, Πιστοποιημένη Μεταφράστρια ΥΠ.ΕΞ

ΥΑ Π23ΜΕΤ - 34908/2021, ΦΕΚ 3149/Β/19-07-2021

Τρίτη, 19 Σεπτεμβρίου 2023

MARIA KARAΓEΩPΓOY

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAΓEOPPOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>